Rok XIII. Nr. 181 (362) Wilno, Niedziela 19 Stycznia 1936 r. Dziś 12 stron Cena 15 gr.

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY DZIENNIK DEMOKRATYCZNY

TELEF. OD WŁASN. KORESP. Z WARSZAWY

Pragmatyka i uposażenie pracowników samorządowych

Pragmatyka służbowa urzędników samorządowych dzieli pracowników samorządu na 2 kateg.: na pracowników o charakterze prawno-publicznym, a więc spełniających funkcje administracyjne i na urzędników o charakterze prywatnoprawnym, do których należą pracownicy zakładów użyteczności publicznej, których stosunek służbowy regulować się będzie kontraktem.

Pragmatyka dalej przewiduje dla urzędników o charakterze prawno-publicznym 3 rodzaje służby: a więc praktykę, która nie może trwać krócej niż 1 rok i nie dłużej niż 3 lata, służbę prowizoryczną, która nie może trwać dłużej niż 2 lata i wreszcie służbę stałą, przyczem stosunek umowny w tym ostatnim wypadku, będzie mógł być rozwiązany w wypadku skasowania danego związku komunalnego, skasowania etatu i dla dobra służby.

Co do urzędników o charakterze prawno-prywatnym czyli kontraktowych, to pomimo istnienia pewnych ograniczeń naogół stosować się będzie ogólno obowiązujący kodeks pracy.

UPOSAŻENIE.

Drugi projekt, dotyczący ustawy uposażeniowej zbliża uposażenie urzędników o charakterze prawno-publicznym do zasad uposażenia funkcjonarjuszów państwowych.

Zagadnienie oszczędności w budżetach komunalnych zrealizowane zostanie w sposób następujący:

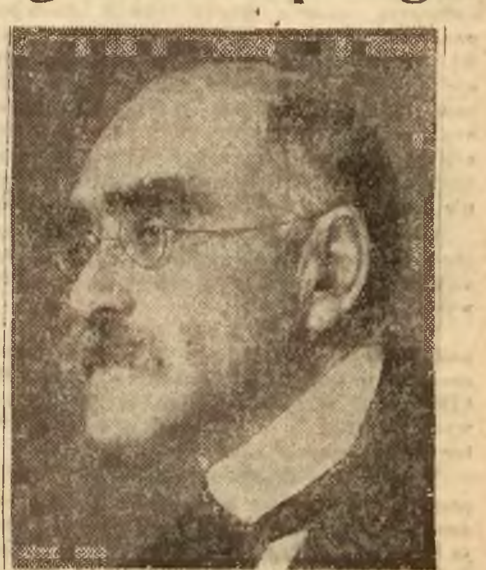
Projekt przewiduje niższe uposażenia we wszystkich grupach pracowników samorządowych, których stosunek służbowy będzie zawiązany po wejściu w życie tej ustawy. W stosunku zaś do tych pracowników, których ustawa zastanie na służbie, uposażenie ich ulegnie redukcji o kwotę podatku specjalnego. Efektu oszczędnościowego na dłuższą metę spodziewać się można przez zniesienie automatycznego awansu.

Według projektu najwyższe płace uposażenia funkcjonarjuszów samorządu po dokonaniu wszelkich potrąceń wynosić będą dla miast ponad 200 tys. mieszk. (Wilno liczy 207 tys. mieszkańców) — 1169 zł. 67 groszy. Co do wysokości uposażenia prezydenta miasta to w miastach ponad 200 tys. mieszkańców przełożony gminy pobierać będzie 1683 zł. 60 gr.

Wyjazd p. Premjera

Wczoraj wieczorem premjer Kościałkowski wyjechał z Warszawy na kilkudniowy wypoczynek.

Zgon R. Kiplinga

LONDYN (Pat) Rudyard Kipling zmarł dzisiaj o godz. 12.10 w szpitalu Middlesex.

Stan chorego pogorszył się w niedzielę. W nocy stwierdzono konieczność operacji, której dokonano w poniedziałek rano. Chirurdzy stwierdzili wrzód żołądka.

Od 48 godzin chory znajdował się w stanie zupełnego wyczerpania. Przytomność odzyskiwał tylko na krótkie chwile. Przy łożu umierającego do ostatniej chwili czuwała jego żona i córka p. Bambridge.

LONDYN (Pat) — Popołudniu zostały przeniesione zwłoki Kiplinga do szpitalnej kaplicy w Middlesex. Na trumnie umieszczonej przed ołtarzem i okrytej sztandarem angielskim, złożyła żona premjera Baldwina bukiet fijołków.

LONDYN (Pat) — Królowa przesłała do wdowy po Kiplingu depeszę następującą:

„Król i ja jesteśmy głęboko wzruszeni wieścią o zgonie Rudyarda Kiplinga Opłakujemy go nietylko jako wielkiego poetę narodowego, ale też i jako dawnego naszego przyjaciela

*

Znakomity pisarz, piewca imperjum brytyjskiego, Rudyard Kipling, zmarł w sobotę 18 bm. przeżywszy lat 70.

Rudyard Kipling urodził się w roku 1865 w Bombaju. Ojcem jego był malarz, ilustrował on nieraz późniejsze dzieła swego syna

Rudyard Kipling kształcił się w Anglji, przez wiele lat mieszkał w Indjach, gdzie zajmował się dziennikarstwem, wydając pisma „Civil and Military Gazette" i „Pionier". Odbył dwukrotnie podróże dookoła świata. Zwiedził Chiny, Japonję, Afrykę Południową, Australję. Długo przebywał w Ameryce Północnej, a od roku 1898 mieszkał stale w Anglji

Działalność literacką rozpoczął Kipling od opisów podróży. Wydał następnie kilka tomów nowel, głównie z życia anglo indyjskiego („Proste opowieści z gór", „Trzej żołnierze" i „Riksza — widmo").

Pierwszą dłuższą powieścią Kiplinga jest „Światło, które zgasło", która ukazała się w r. 1891, najwyższym jednak szczytem twórczości zmarłego pisarza są dwie „Księgi dżungli" (1894 i 1895) — zbiór nowel ze świata zwierzęcego oraz powieść „Kim" (1901), w której autor przedstawia wspaniały obraz Indyj W swych opisach z życia zwierząt, pełnych wdzięku, prostoty i humoru, pisarz sięgał wgłąb psychiki zwierzęcej. Dzięki niezwykłemu darowi narracyjnemu książki te równie chętnie czytane są przez dorosłych i młodzież.

Ukazują się następnie książki „Puck z Book's Hill" oraz dalszy ciąg „Narody i elfy" — obrazki z historji Anglji.

Jako poeta Kippling wyrażał swą mistyczną wiarę w posłannictwo Anglji jako imperjum („Abyśmy nie zapomnieli"), w tomie wierszy „Pięć narodów" sławi również imperjalizm anglosaski i żołnierza angielskiego. Podczas wojny i po wojnie wydał dzieła, które mają mniejsze dla historji literatury znaczenie. Ostatnie jego powieści poruszają tematy wiejskie.

Książki Kiplinga przełożone zostały na wszystkie języki świata, przekłady polskie niektórych książek doczekały się paru wydań.

W r. 1907 Kipling odznaczony został nagrodą literacką Nobla Przyznano mu też doktoraty honorowe różnych uniwersytetów.

Zmarły pisarz był krewnym premjera Baldwina.

Zacięte walki w Etjopji

WARSZAWA (Pat) — Na podstawie wiadomości, z różnych źródeł, PAT podaje następujący komunikat o położeniu na frontach Abisynji w dniu 18 stycznia 1936 roku.

Na froncie północnym według urzędowych wiadomości włoskich nie zaszło nic godnego uwagi.

Źródła angielskie donoszą, że wojska włoskie energicznie okopują się na pozycjach przed Aksum, tak, aby przed nadejściem deszczów uczynić je nie do zdobycia.

Źródła niemieckie donoszą, że na odcinku Aksum oddziały abisyńskie posuwają się naprzód. Według tychże wiadomości, w prowincji Geralta, a także w dolinie rzeki, w odległości 20 klm. na północo-zachód od Makalle i w dolinie Sullo, toczyły się zacięte walki.

Włosi szybko posuwają się naprzód na froncie płdn.

Na froncie południowym, według urzędowego komunikatu włoskiego, wojska włoskie znajdowały się wczoraj o 200 klm na północo-zachód od Dolo, pościg trwa i nie spotyka się z oporem.

Źródła angielskie i francuskie donoszą z Addis-Abeby, że urzędowe komunikaty abisyńskie przeczą wiadomościom o wielkiem zwycięstwie armji włoskiej na froncie południowym. Doniesienie abisyńskie z dnia 13 bm. mówi o tem, że chcąc uniknąć bombardowania bombami gazowemi, wojska abisyńskie opuściły pozycje, rozlokowując się na stanowiskach bardziej zasłoniętych, a przeto nie może być mowy o takiej ilości strat, jakie podają komunikaty włoskie. Źródła angielskie podkreślają całkowitą sprzeczność w doniesieniach włoskich i abisyńskich o froncie południowym, stwierdzają, że ofenzywa włoska oddawna przygotowywana, osiągnęła najwidoczniej swoje zadanie, a mianowicie rozproszyła wojska rasa Desta, które zagrażały lewemu skrzydłu armji gen. Graziani, tamując ruch Włochów naprzód w kierunku Harraru. Niewątpliwie Abisyńczycy musieli ponieść dalsze straty w walce w otwartem polu, ze zmotoryzowanemi oddziałami włoskiemi i niewątpliwie również zajęli teraz nowe pozycje, bardziej osłonięte od możliwości ataków lotniczych.

Skazani Ukraińcy złożyli apelację

WARSZAWA (Pat). Do wydziału 8 Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynęły zapowiedzi skarg apelacyjnych od oskarżonych w procesie o zabójstwo ministra Pierackiego, — zgłoszone przez obrońców: adw. Szłapaka — imieniem osk Karpynca, — adw. Pawenckiego — imieniem osk. Kłymyszyna i Zaryckiej, — adw. Horbowego —imieniem Bandery, Kaczmarskiego, Czornija, — adw. Hankiewicza imieniem Pidhajnego, Łebeda, Hnatkiwskiej i Raka

Niezależnie od zapowiedzi apelacje — Maluca, Myhal, Karpynec i Pidhajny.

ODEZWA

OBYWATELE WILNIANIE!

Miasto Marszałka podniosło głos w obronie uciśnionych 200.000 Polaków w Litwie.

Smutne doświadczenie lat ostatnich dowiodło, iż władze litewskie z całą planowością i zawziętością zmierzają do ostatecznego zlikwidowania społeczeństwa polskiego, zamieszkałego od wieków na ziemiach litewskich.

Ne mogąc tolerować gwałtów, jakich dopuszczają się Litwini na naszych bezbronnych braciach w Litwie, mieszkańcy Wilna na imponującym wielotysięcznym wiecu protestacyjnym, w dniu 5-go stycznia 1936 roku, napiętnowali represje antypolskie w Litwie, uchwalając jednocześnie REZOLUCJĘ PROTESTACYJNĄ popartą autorytetem wielu tysięcy współczujących serc wileńskich.

W świetle tragicznej litanji faktów znieważania ludności polskiej w Kościołach w Litwie za to tylko, że głośno modli się po polsku, — demolowania lokali instytucyj polskich w Litwie, — kneblowania ust prasie polskiej w Litwie, — wynaradawiania i wypaczania dziatwy polskiej w szkołach litewskich, — krępowania polskiej pracy organizacyjnej, oraz bezwzględnego likwidowania wszelkich przejawów życia polskiego w Litwie, — dzisiejsza rzeczywistość litewska przedstawia się jako niegodziwe bezprawie.

Naród litewski, z którym łączyły nas niegdyś więzy wiekowych tradycyj, — depce dziś słuszne prawa ludności polskiej w Litwie.

Wolą uczestników wiecu protestacyjnego dnia 5-go stycznia 1936 r. było zwołanie WIELKIEJ MANIFESTACJI PROTESTACYJNEJ, która umożliwiłaby szerokim masom Wileńszczyzny przyłączenie się do akcji protestacyjnej, przeciw gwałtom litewskim.

Odpowiedzią na niekulturalne metody czynników litewskich, — niech będzie nasz poważny kulturalny, lecz stanowczy protest!

WILNIANIE! Dziś wola Wasza, poparta powagą opinji całej Polski, staje się rzeczywistością.

MANIFESTACJA PROTESTACYJNA

przeciw uciskowi 200.000 ludności polskiej w Litwie odbędzie się dn. 19-go stycznia (w niedzielę) o godz. 12 m. 30 na placu Łukiskim w Wilnie.

Wszyscy na manifestację!

KOMITET OBYWATELSKI (Następują podpisy 130 organizacyj).

Zagadnienie etatyzmu w Polsce

II-ga konferencja zwołana przez min. Goreckiego. Zapowiedź powołania komisji do zbadania przedsiębiorstw państwowych

WARSZAWA (Pat). W myśl deklaracji premjera w sprawie pociągnięcia do współpracy z poczynaniami państwa całego społeczeństwa i nawiązania z nim jak najściślejszego kontaktu, zwłaszcza wobec wymagań chwili dzisiejszej, pan minister przemysłu i handlu Dr. R. GÓRECKI zwołał w dn. 18 bm. drugą skolei konferencję z udziałem przedstawicieli Sejmu, Senatu i samorządu gospodarczego, przemysłu, rolnictwa oraz resortów gospodarczych — celem wysłuchania w dalszym ciągu opinji sfer zainteresowanych w związku z akcją mającą na celu poddanie rewizji przedsiębiorstw państwowych.

Celem konferencji było również powołanie specjalnej komisji dla zbadania zespołu zagadnień, dotyczących przedsiębiorstw państwowych.

W konferencji tej wzięli również udział pp. podsekretarz stanu Dr. Fr. DOLEŻAL, wiceprezes Banku Gospodarstwa Krajowego J. KOZUCHOWSKI, dyrektorzy departamentów resortowych ministerstw oraz wyżsi urzędnicy ministerstwa przemysłu i handlu.

P. minister GÓRECKI zagajając zebranie podkreślił w swojem przemówieniu, że pragnie zwrócić uwagę na szkodliwość pewnego rodzaju psychozy w traktowaniu przez opinję publiczną niektórych zagadnień, jak to było np. z problemem kartelowym. Psychoza ta objęła również i drugie zagadnienie, będące przedmiotem szczególniejszego zainteresowania opinji, a mianowicie zagadnienie etatyzmu, problemu o dużo szerszym zasięgu, niż poprzedni. Obydwa te problemy nie były — zdaniem p. ministra, traktowane z takim objektywizmem, jak to być powinno.

Jako przykład takiego traktowania sprawy może posłużyć fakt niewłaściwego oświetlenia w dyskusji publicznej nad zagadnieniem etatyzmu cyfr Najwyższej Izby Kontroli, dotyczących jej prac kontrolnych za okres 1932—1933.

W sprawozdaniu za ten okres N.I.K. podaje, że zostało skontrolowanych 1907 jednostek gospodarczych, liczba ta została użyta w dyskusji publicznej jako ilustracja nadmiernego rozrostu etatyzmu, podczas gdy lwia część tej liczby przypada na jednostki administracyjne, zarówno cywilne, jak wojskowe, które nie stanowią ani wytwórni, ani przedsiębiorstw.

I tu jest — zdaniem p. ministra najlepszy dowód jak łatwo przez pewne powierzchowne traktowanie tych niezmiernie ważnych zjawisk ulec pewnego rodzaju psychozie. Oczywiście, że w cyfrze 1907 jednostek jest dużo takich przedsiębiorstw, o które nam chodzi, jest również szereg pominiętych, o tem jednak, ażeby cyfra ich była zbliżona do podanej wyżej mowy być nie może.

Po przemówieniu p ministra, zabrało głos szereg mówców, a mianowicie: pp. posel HOŁYNSKI, dyr. WASCHKO, dyr. MIERZEJEWSKI, senator ROGOWICZ, posel WIERZBICKI, prezes OSTROWSKI i dyr. PAPARA oraz odczytana została opinja nieobecnego dyr. WANDYCZA.

Wszyscy mówcy w swoich przemówieniach dali wyraz swej głębokiej trosce o postawienie wysuniętego z inicjatywy rządu zagadnienia na właściwe tory. Wszyscy też byli zgodni z tezą konieczności ograniczenia nieuzasadnionych ingerencyj państwa w życie gospodarcze i usunięcia przerostów etatystycznych. Uważano również za rzecz niezbędną, ażeby w przyszłości przedsiębiorstwa państwowe były traktowane pod każdym względem narówni z przedsiębiorstwami prywatnemi. Podkreślano przytem, iż należy skończyć z tak zwaną „anemją perniciosa" w życiu gospodarczem, natomiast pobudzić energję życiową przez zwiększenie wszystkich wytwórczych czynników w kraju.

Skolei p. minister Górecki zapoznał zebranych z uchwałą co do powołania komisji do zbadania gospodarczych przedsiębiorstw państwowych, uchwaloną przez Radę Ministrów w dniu 17 bm., nadmieniając, iż główne wytyczne uchwały tej zostały uzgodnione z przedstawicielami życia gospodarczego.

Następnie pan minister zakomunikował, iż na najbliższem posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów zostanie ustalona lista badanych przedsiębiorstw oraz zostanie przedstawiona przez p. ministra, w porozumieniu z przedstawicielami życia gospodarczego lista członków komisji do zbadania gospodarki przedsiębiorstw państwowych.

Zamykając zebranie p. minister Górecki oświadczył iż zamierzeniem jego jest aby komisja mogła się ukonstytuować i rozpocząć prace w najbliższym czasie.

Min. Beck wyjechał do Genewy

WARSZAWA (Pat) — Minister Spraw Zagranicznych J. Beck wyjechał dziś w południe do Genewy na sesję Rady Ligi Narodów.

Panu ministrowi towarzyszą: p. Michał Łubieński, dyrektor gabinetu, p. Tadeusz Gwiazdowski, wicedyrektor departamentu politycznego i p. Stanisław Siedlecki, osobisty sekretarz ministra.

Jerzy V poważnie zachorował

Stan jego budzi obawy

LONDYN (Pat) — Dziś stało się wiadomem, że zaziębienie króla Jerzego przedstawia się poważniej niż początkowo przypuszczano. Król nabawił się kataralnego bronchitu, wskutek czego oddychanie sprawia mu pewne trudności. W związku z tem pojawiły się niepokojące objawy osłabienia serca. Ponieważ król liczy siedemdziesiąt lat, a ciężka choroba z przed 6 lat pozostawiła ślady, nawet najmniejsza dolegliwość budzi poważne obawy. Obecnie obawy te wydają się specjalnie uzasadnione. Wskazuje na to zawezwanie wczoraj następcy tronu księcia Walji, który natychmiast opuścił Londyn i udał się do Sandringham, w hrabstwie Norfolk, na północno- wschodniem wybrzeżu Anglji, które jest ulubioną rezydencją króla Jerzego. Oprócz księcia Walji u łoża chorego króla czuwa królowa Marja i drugi syn króla książę Yorku. W pałacu przebywają również córki księcia Yorku — wnuczki króla.

LONDYN (Pat) — Stan zdrowia króla Jerzego V budzi powszechny niepokój.

Premjer Baldwin wobec stanu zdrowia króla nie wyjedzie do Chequers, gdzie miał spędzić koniec tygodnia, i pozostanie w Londynie.

Popołudniu wszystkie kościoły katolickie djecezji Southmark otrzymały polecenie odprawienia modłów za zdrowie króla. Za tym przykładem pójdą wszystkie inne kościoły.

LONDYN (Pat) — Do pałacu w Sandringham został wezwany sir Maurice Cassidy, słynny specjalista od chorób serca.

O godz. 7.45 wydano biuletyn, iż w stanie zdrowia króla nie zaszła żadna zmiana.

—(:)—

Rekonstrukcja rządu w Portugalji

LIZBONA (Pat) — Na odbytem dziś rano posiedzeniu rady gabinetowej, postanowiono przedłożyć prezydentowi republiki dymisję całego gabinetu.

LIZBONA (Pat) — Nowy gabinet został już utworzony. Premjerem i ministrem finansów jest **de Oliveira Salazar**, ministrem spraw zagranicznych — **Armindo Monteiro**, ministrem spraw wewnętrznych — **Mario Paisdesousa**, ministrem wojny — **Passosesousa**.

Hitlerowcy atakują obecny rząd w Austrji

BERLIN (Pat) — Cała prasa niemiecka na obszarze Rzeszy ogłasza pod alarmującemi tytułami tekst odezwy austrjackich narodowych socjalistów, rozrzuconej wczoraj w setkach tysięcy egzemplarzy po całej Austrji.

Odezwa ta atakuje w niezwykle ostrej formie obecny rząd austrjacki, oskarżając go, iż zszedł z legalnej drogi, że trzyma się władzy tylko przemocą oraz dzięki poparciu zzewnątrz udając iż broni niepodległości austrjackiej, podczas, gdy w istocie wyrzekł się on już dawno tej niepodległości na rzecz mocarstw obcych, posługujących się Austrją jako narzędziem polityki antyniemieckiej. Austrjaccy narodowi socjaliści występują dziś przed światem i w imieniu ludu austrjackiego żądają prawa wolności i pokoju.

Nowa serja procesów kłajpedzian w Kownie

KRÓLEWIEC (Pat). Jak donoszą z Kłajpedy tamtejszy „Memeler Dampfboot" zamieszcza wiadomość, że 20 lutego przed sądem apelacyjnym w Kownie rozpocznie się nowa serja procesów politycznych przeciwko mieszkańcom kraju kłajpedzkiego. Wszyscy oskarżeni pociągnięci zostali od odpowiedzialności na podstawie litewskiej ustawy o ochronie narodu i państwa.

Mongolja wewnętrzna ogłosiła niepodległość

LONDYN (Pat). „Daily Herald" donosi z Pekinu o proklamowaniu niezawisłości Mongolji wewnętrznej, która dotychczas uznawała zwierzchnictwo centralnego rządu chińskiego w Nankinie. Zdaniem pisma, decyzja ta została powzięta pod wpływem Japonji.

Pożegnanie ustępującego wicemin. prof. Chylińskiego

WARSZAWA (Pat) — W dniu dzisiejszym w godzinach południowych, w sali konferencyjnej Ministerstwa W. R. i O. P. w obecności p. ministra prof. W. Święłosławskiego, wiceministra J. Błeszyńskiego oraz urzędników ministerstwa odbyło się pożegnanie p. wiceministra prof. K. Chylińskiego, który powraca do Lwowa na uprzednio zajmowaną katedrę historji starożytnej.

—(:)—

Kazał usmażyć i zjeść serce kochanka

RIO DE JANEIRO (Pat). Z Cuaby donoszą iż w miasteczku Rio Grando ludność zlinczowała jednego z miejscowych mieszkańców, który zamordował swą żonę, zmusiwszy ją uprzednio do usmażenia i zjedzenia serca jej kochanka, którego również zabił.

Znaleziono chłopaka, który ma być synem Lindbergha

NOWY JORK (Pat). Władze w Akron, stan Ohio, prowadzą dochodzenie w sprawie pięcioletniego chłopca, który według zeznań pewnej kobiety jest synem pułk. Lindbergha. Chłopcem zaopiekował się szofer samochodu ciężarowego Dolsen.

Echa w Czechosłowacji expose min. Becka

WARSZAWA (Pat) — Dowiadujemy się, że rząd polski otrzymał notę od rządu czechosłowackiego, w której rząd ten nawiązując do ustępu exposé p. ministra Becka, dotyczącego stosunków polsko-czechosłowackich, donosi, iż umorzył dochodzenie sądowe przeciwko jednemu z niższych funkcjonarjuszów konsulatu R. P. w Morawskiej Ostrawie.

Nowy szef gabinetu ministra spraw wojskowych

WARSZAWA (Pat) — Szefem gabinetu ministra spraw wojskowych mianowany został płk. dypl. Władysław Kiliński.

KTO WYGRAŁ?

30.000 zł. — 137662.

10.000 zł. — 13961; 28908; 42890; 76026; 127018.

5.000 zł. — 27759, 187659.

2.000 zł. — 3028; 3398; 13347; 25113; 56782; 58458; 94180; 98436; 121737; 121879; 135631; 149959; 170811; 171322; 182483; 184160.

WIADOMOŚCI Z KOWNA

ARESZTOWANIE POLSKIEGO DZIAŁACZA OŚWIATOWEGO.

B. kierownik Sekcji Samowychowawczej T-wa „Oświata" w Wiłkomierzu p. Tadeusz Jankiewicz, który, jak wiadomo, postanowieniem wiłkomierskiego Komendanta Wojennego został w połowie grudnia zesłany do pow. rosieńskiego, jest obecnie od kilku dnia, na mocy innego postanowienia tegoż Komendanta, osadzony w areszcie w Betygole.

„Chata Rodzinna" donosi, że został skazany na 1 miesiąc aresztu „za podburzanie jednej części ludności przeciwko drugiej".

B MINISTER ALEKSA REDAKTOREM?

Pisma podają, że wkrótce „Ukininku Wienibe" zacznie wydawać czasopismo, którego redaktorem będzie b. minister rolnictwa J. Aleksa

ARESZTY WŚRÓD ROLNIKÓW LITEWSKICH.

W dniach 7—8 stycznia w pow. Rosieńskim aresztowano 19 osób podejrzanych o rozpowszechnianie wśród rolników odezw, w których mieszkańcy byli podżegani do niepłacenia podatków, niewiezienia nic na rynki, niedostarczania mleka do mleczarń i t. d. W wyniku śledztwa, komendant pow. Rosieńskiego skazał 14 aresztowanych na kary od 4 dni aresztu do 3 miesięcy więzienia.

Również za podżeganie do niewiezienia niczego na targ i niepłacenia podatków, komendant pow. Taurogowskiego skazał niejakiego Stanisława Steponajtisa na 2 miesiące więzienia.

ARESZTY SPRAWCÓW EKSCESÓW ANTYŻYDOWSKICH.

Inspektor Departamentu Policji Witkus powrócił z Worń, gdzie prowadził dochodzenie w sprawie ekscesów przeciwżydowskich. W Worniach za udział w tych ekscesach aresztowano i przekazano komendantowi dla ukarania 6 osób.

U aresztowanych znaleziono broszury, wskazujące, iż Żydom dla celów rytualnych potrzebna jest krew chrześcijan. W związku z wypadkami nastąpiły zmiany personalne w miejscowej policji.

Zamknięto 42 organizacje w Kownie

KRÓLEWIEC (Pat). „Baltischer Beobachter" pisze, że władze litewskie zarządziły zamknięcie 42 organizacyj w powiatach kowieńskim, telszewskim, sejneńskim i poniewieskim. M. in. zamknięto niektóre oddziały katolickie organizacj młodzieży „Pavasaris", dwa oddziały związku Tautininków, partję sjonistów-socjalistów i jej oddziały, żydowską partję ludową, Związek Absolwentów wyższych szkół zagranicą, związek księży-abstynentów i inne.

Niegojąca się rana

Prasa litewska wyraża raz po raz zdumienie spowodu podniesienia w Wilnie głosu w sprawie ucisku Polaków. Walą się sprostowania, wywiady, artykuły.

Sprostowania te oczywiście przeznaczone są tylko dla tych litewskich czytelników, którzy nie są w stanie sprawdzić, co jest prawdą, a co fałszem, albo tych, którzy ucisk uważają za rzecz zupełnie normalną, a przeto każdy protest i każde mówienie o ucisku za napaść na Litwę.

Na Litwie w ciągu kilkunastu lat zdołało opanować wszystkie środowiska polityczne przeświadczenie, że Polaków należy zniszczyć, że to jest prawem Litwinów ułożyć sobie tak wewnętrzne stosunki, aby byli w państwie swojem sami.

W tej chwili kotłuje się w Litwie od malkontencji. Elementy opozycyjne podnoszą coraz bardziej zdecydowany głos przeciwko rządom tautininków.

Niezadowolenie jest zarówno z polityki wewnętrznej jak i zagranicznej.

Chrześcijańska demokracja w ostatnich latach jakby przejrzała niebezpieczeństwo nad Bałtykiem i zdawałoby się pod wpływem odsunięcia od rządzenia, stwarza program jakiejś wyzwolonej od różnych jurgieltniczych „wpływów" myśli. W wyniku tego wpajać zaczynała w społeczeństwo przeświadczenie, że należy postawić na porozumienie z Polską.

Ale ani grupy rządzące, ani chrześcijańska demokracja, ani ludowcy, ani ci z tautininków, którzy widzą nieszczęście w rządach „familji", rządach samodurstwa — nie zaniedbali praktyki niszczenia Polaków.

Tu jest wyjątkowa zgoda.

Ludowiec, b. prez. Grinius, nie tak dawno jeszcze oświadczał, że należy zabiegać o to, by wszyscy mieszkańcy okolic linji demarkacyjnej stali się uświadomionymi Litwinami mówiącymi po litewsku.

Urzędnikowi przestrzegającemu ściśle linji szykan i obmyślającemu sposoby, jakby tu ukarać, tych, którzy ośmielili się prosić o polską szkołę, albo o pozwolenie nauczania w domu, przychodzi z sukursem kościół. Likwiduje się tam nabożeństwa dodatkowe w sposób najzłośliwszy, najbardziej drażniący.

Raz wraz dochodzą z Litwy echa o walkach kościelnych, a niema przecież wypadku, żeby walki te nie odbywały się pod patronatem księży, którzy przecież są doskonale hierarchicznie zdyscyplinowani i podlegli deklamującej o porozumieniu z Polską chrz.-demokracji.

Oczywiście w tych warunkach, kiedy bezprawie uważa się za prawo i kiedy bierze się je w opiekę szeregu ustaw i rozporządzeń, trudnoby było polemizować ze stanowiskiem, że „wszystko jest w porządku".

Niewątpliwie wszystko jest w porządku z prawem pisanem przez macherów, obmyślających sposoby gnębienia i ucisku, a jest natomiast w najwyższej kolizji z prawem ustanowionem przez cywilizację wieków, prawem, które zawiera elementy sprawiedliwości, które nie znosi gnębienia, nie znosi zła.

W Kownie się dziwią, że teraz tutaj się podnosi krzyk, że przecież dotychczas nic się niezwykłego nie stało, a w ostatnich tygodniach nie było tych rzeczy, które się tutaj wywleka

W Kownie się tak przyzwyczajono do tego ciągłego szykanowania Polaków, że jakikolwiek mocniejszy głos, który o tych szykanach woła, poczytuje się za chęć wywołania awantur.

Cynizm sprostowań „Elty", — ministra Czaplikasa, oświadczeń radja, które stwierdzają, że nic się nie stało, że „były tylko zwykłe areszty za nieposyłanie dzieci do litewskiej szkoły", za „podburzanie ludności", polegające na zbieraniu podpisów i paszportów (bo tak trzeba) dla uzyskania szkoły polskiej, „było tylko zamknięcie polskiego towarzystwa sportowego", było tylko przymknięcie za nielegalne zebranie ku uczczeniu pamięci Tego, który stanął na czele walki o niepodległość Narodu, było tylko... czyż trzeba wszystko wymieniać. Była tylko, nieśmiała pojedyńcza próba skorzystania z przyrodzonego prawa do wolności i życia

Litewski liberał, przedstawiciel litewskiej lewicy, b. prezydent Grinius, oświadczając kiedyś o konieczności litwinizowania Polaków, dowodził w r. 1934, że „większość w okolicach linji demarkacyjnej mówi dotychczas po polsku, że nie można ich nagle odpolszczyć". W stwierdzeniu tem zawierał się bodaj cały jego liberalizm w przeciwstawieniu do tych, którzy chcieliby oprawiać Polaków, nie tępym, ale najostrzejszym nożem: gwałtem, nakazem i pchnięciem styłu w plecy (notabene w kościele).

Oczywiście, mimo wszystko zwycięża taktyka zalecana przez p. Griniusa. Na Litwie stosuje się zarówno system gwałtowności, jak też system obliczony na dłuższą metę, a właściwie rozłożenie na dłuższą metę i stosowanie w pojedynkę ostrych sposobów walki. Ponieważ odbywa się ona dzień za dniem, ponieważ nie może być w warunkach tamtejszych zorganizowanego oporu, oporu całej polskiej społeczności, przeto walka wcisnęła się w szare dnie, w powszedniość i protest przeciwko niej sprawia wrażenie czegoś niezwykłego.

„Jakto, przecież nic się nowego nie stało?" — zapytują w Kownie.

Nic się nowego nie stało, tylko dzień po dniu, prawie niedostrzegalnie odbywa się proces zamierania polskiej rzeczywistości, pod protektoratem ustaw i praw.

*

Dziś jesteśmy pod świeżem wrażeniem mowy min. Becka. Punkt tej mowy dotyczący Litwy świadczy, że p. minister „ w tym sąsiedzie nieuznającym w stosunku do nas żadnej z stosowanych przez cywilizowane kraje norm sąsiedzkich" widzi element niebezpieczny dla pokoju.

P. minister oświadczenie to złożył w związku z ujawnionym udziałem Litwy w organizowaniu i finansowaniu akcji terorystycznej w Polsce. Niewątpliwie udział ten był precedensem, który mógł wywołać bardzo ostre zareagowania naszego kierownika polityki zagranicznej. Wniosek jednak o niebezp. dla pokoju elementach polityki litewskiej możnaby oprzeć na bardzo wielu jeszcze innych przesłankach.

W replice, w punkcie dotyczącym sprawy mniejszości, min. Beck oświadczył między innemi w jaki sposób normować zamierza stosunek Polski do innych państw w związku z ich polityką względem mniejszości polskiej na ich terenach zamieszkałych. Znajdujemy tu wyraźnie ustęp, któryby można całkowicie zastosować do Litwy, chociaż specjalnie p. minister państwa tego nie wymieniał. Minister Beck oświadczył mianowicie, że we wszystkich wypadkach, w których zachodzić może obawa braku dobrej woli i w których Polak jest źle traktowany tylko dlatego, że jest Polakiem, musimy stawiać sprawę z całą stanowczością. Oświadczył dalej, że obronę praw naszych rodaków będzie stosować drogą ogólno polityczną w wypadkach, gdzie niema drogi dyplomatycznej.

Otóż należałoby te ustępy mowy w odniesieniu do Litwy z interpelować jak następuje: 1) Polska zamierza zagadnieniem litewskiem zająć się poważ-

(Dokończenie na str. 4-cj)

J. Ostr.

MIĘDZY NAMI

„My rządzimy światem, a nami kobiety" i „Gdzie djabeł nie może tam babę pośle" — o, to powinno się systematycznie i wytrwale wpajać w chłopięce czuby, żeby potem dorosłe męskie istoty nie traciły pięknie uczesanych z przedziałkiem na lewo lub poetycznie rozwichrzonych głów.

My? Cóż my mamy w arsenale uwodzicielskich rekwizytów?

Wysportowane mięśnie, trochę waty w ramionach, dużo dobrej woli i odrobinę pomady na włosach. Pozatem żadnej sztuczności, żadnej kokieterji i żadnych oszukańczych machinacyj w postaci. Ot, jakiego mnie widzisz, takiego mnie masz.

A one? Ojej! Za czasów cesarstwa pokazywały wszystko do pasa, a od pasa drapowały w kilkadziesiąt metrów zawalistej spódnicy, zakończonej szczotką i zapiętej na kilka tuzinów haftek.

Potem pojawiły się w czasach secesji cudaczne tiurniury, wałki i druty, mające uwydatniać tylne partytury kibici — a myśmy to wszystko brali za dobrą monetę.

Jeszcze tu i ówdzie telepią się fotografje ślubne naszych ciotek: **ona** —na głowie z wdzięczną patelnią, podtrzymującą gniazdko z ptaszkiem lub klombik kwiatów, **on** — znaczy się wuj — z nasrożonemi wąsami i w żyrafim kołnierzyku tudzież w kamizelce „ w rzucik". Stanowczo jednak na takich pamiątkach familijnych wuj znacznie mniej śmiesznie wygląda.

Zato ciotka pożal się Boże...

Przecież to ta sama ciotka, która dziś po trzydziestu latach wydaje się młodsza i przystojniejsza.

Że też rodzaj ludzki uległ podziałowi na dwie tak różnorodne płci.

Mężczyzna ubiera się od lat tak samo, no, drobne niuanse w wysokości kołnierzyka, szerokości spodni, długości marynarki. Epokowe wydarzenia w rodzaju bezpowrotnego zaniku deseni na kamizelkach czy śmierci t. zw. jaskółki zachodzą bardzo rzadko. Szkielet, to znaczy czterdzieści dwa guziki garderoby, pozostaje nienaruszony.

A objekty naszych westchnień i adoracji? Jeszcze przed ośmiu laty leciwe matrony pokazywały kolana i nosiły na sobie w sumie jeden metr kwadratowy materjału. Obecnie młode dzierlatki ubierają się ogoniasto i treniasto, zasłaniając wszystko od kostek po uszy.

Te grymasy mody (oczywiście schlebiając dumie męskiej) mają kształtować nasze gusty. To też wrodzona płci brzydkiej ciekawość do białogłowskiego rodzaju narażona bywa na niebyle jakie próby.

Wykres temperatury chorego na tyfus — to głupstwo. Bo proszę pomyśleć. Za lat chłopięcych wyśmiewaliśmy się do rozpuku z halek, pasiastych pończoch i szumiących kaskad spódnicowych. Czasy młodzieńcze upłynęły w atmosferze tak zwanej racjonalnej mody. Minimalnie odziane i maksymalnie podstrzyżone garçonki „działały" chyba tylko zaletami ducha.

Ramię, łydka, nogi, plecy — wszystko widoczne i wzrokowi dostępne — nie mogły wzbudzać głębszych dreszczyków.

A teraz znów fala powrotna zakrywa kobietę. Kto wie, czy za lat parę nie przyniesie gorsetów i czy widok damskiej kostki nie będzie przyprawiał dżentelmenów o dumę odkrywczą, podobną do tej, jaką przeżył Kolumb u amerykańskich wybrzeży.

Z przedziwnym brakiem logiki obecnie, w epoce mechanizacji i wszechstronnego równouprawnienia, kobieta cofa się aż do średniowiecza. Po swoistych studjach historycznych doszła do wniosku, że najpiękniej jej będzie w... mnisim habicie, przepasanym różańcowym sznurem.

Albo naprzykład kapelusz? Każda ma niby inny, jeden cudaczniejszy od drugiego — wszystkie jednak modne na ten temat kreacje uczynione są na obraz i podobieństwo staropolskiego przysłowia: „każdy dudek ma swój czubek". Coś tam jest z aktualności polityczno-geograficznych, coś zalatuje Abisynją, coś Włochami, nasuwając jednocześnie reminiscencje z średniowiecznego kacerstwa i aureoli świętych obrazków

Możnaby powiedzieć, że kobieta nosi na głowie urealnioną plątaninę swojej zagadkowej psyche.

Choć naokoło słyszy się utyskiwania na złe czasy, grzeszne ciało wymaga coraz większej ilości metrów do przykrycia. A te perfidne klipsiki, kokardki, pióreczka — i to wogóle, co już nieboszczyk Rej określał jako „knefliczki i bryzyczki".

W każdym dobrze zagospodarowanym domu, gdzieś w kącie szafy drzemie wielkie pudło najczęściej od landrynek z przedwojennych zapasów — pełne guzików. Stamtąd wyciąga się co pewien czas jakiś skarb, który okazuje się w sam raz odpowiedni.

Wogóle bodajże symbolem maksymalnej różnicy płci jest właśnie guzik.

Taka niby bagatelka, hetka-pętelka, guzik — a jednak!

Niegojąca się rana

(Dokończenie ze str. 3-ej)

nie, gdyż grozi ono pokojowym stosunkom, 2) że stosunek do Litwy na terenie ogólnej polityki międzynarodowej ustalać będzie w dużym stopniu pod kątem widzenia jej stosunku do Polaków na Litwie zamieszkałych.

Ta okoliczność powodować winna przeświadczenie, że sprawa obrony Polaków nie jest beznadziejna.

*

Dziś Wilno organizuje protest. Bez względu na to jakie on przyjmie rozmiary, trzeba stwierdzić jedno, że przeciw uciskowi ludności polskiej na Litwie, protestuje niewątpliwie cały Polski Naród.

Oczywiście chcielibyśmy aby protest organizowany w Wilnie nie był protestem wygrażania pięściami, domagania się odwetu.

Protest musi wykazać świadomość krzywdy, jaka się dzieje po tamtej stronie kordonu, musi być wezwaniem do rządu aby nie uważał sprawy ludności polskiej na Litwie za sprawę która go w układaniu stosunku do Litwy obchodzi tylko między innemi, aby wyczerpał wszystkie środki jej ulżenia.

Nasze wezwanie powinno zawierać nietylko krzyk oburzenia spowodu ucisku rodaków ale powinno zawierać domaganie się działania bardzo obmyślonego i niedającego się zwieść na tandetne i łatwo przychodzące w takich chwilach na myśl, tory.

Działanie musi być skuteczne a przeto rozważne i stanowcze.

J. Ostr.

Złóż ofiarę na pomnik Marszałka Piłsudskiego w Wilnie
Konto P. K. O. 146.111

Pomoc doraźna dla bezrobotnych w okresie zimy

Biuro ewidencji wileńskiego Funduszu Pracy zarejestrowało na terenie całego województwa do dnia 15 stycznia 1936 r. — 7962 osoby, poszukujące pracy. Na teren Wilna przypada z tej liczby 7413 bezrobotnych, na powiaty zaś pozostaje zaledwie 549 osób. Liczba ostatnia nie oddaje jednak faktycznego stanu bezrobocia na wsi wileńskiej. Rzeczywistość nie wygląda tak różowo, jak to pokazuje oficjalna statystyka. Bezrobocie na wsi wileńskiej wśród pracowników rolnych jest duże, w myśl jednak przepisów zasadniczych, które ustalają zadania Funduszu Pracy, nie jest objęte statystyką.

Na 7413 bezrobotnych Wilna — jest niewykwalifikowanych pracowników fizycznych około 4 tysięcy. W okresie letnim Fundusz Pracy zatrudnia ich przy robotach drogowych i innych, nie wymagających fachowego wykształcenia. W zimie zaś, po ukończeniu robót sezonowych, ta kategorja pracowników znajduje się w bardzo ciężkiej sytuacji. Z tego też względu wileński Fundusz Pracy co roku w okresie zimy organizuje akcję doraźnej pomocy, w szerszym zakresie, która obejmuje bezrobotnych pracowni

W bieżącym sezonie zimowym, jak dotychczas, zakwalifikowano do pomocy doraźnej około 4 tysięcy osób, wśród których przeważają bezrobotni, obarczeni licznemi rodzinami.

Od grudnia roku 1935 każdy zakwalifikowany bezrobotny fizyczny zatrudniany jest co miesiąc w ciągu 5, 6, 7 lub 8 dni w zależności od ilości członków rodziny pozostającej na jego utrzymaniu. Bezrobotny pracownik umysłowy pracuje 4, 6, 7 lub 8 dni w miesiącu. Stawka dzienna dla robotnika fizycznego wynosi 2 zł. i umysłowego 3 zł. Jak dotychczas doraźnie zatrudniano bezrobotnych przy pracach, prowadzonych przez U. S. B. (majątek Zakret, „Strzelnica“), Zarząd Miejski (brzeg Wilji, Rossa) i Urząd Wojewódzki.

W bieżącym miesiącu przystąpiono do rozdawnictwa drzewa na opał. Wydano już około 2 tysięcy bonów na podjęcie opału ze składnicy. Akcja ta obejmuje wyłącznie bezrobotnych, obarczonych licznemi rodzinami. Na rodzinę wydaje się metr sześc. suchego drzewa. Bezrobotny umysłowy obowiązany jest odpracować za drzewo 2 dni; fizyczny — 3. Potrąci się im poprostu należność za 2 lub 3 dni po odpracowaniu przez nich określonej i ściśle ustalonej ilości dni pracy w miesiącu: to znaczy naprzykład bezrobotny obarczony najliczniejszą rodziną, po odpracowaniu w Zakrecie lub gdzieindziej swoich 8 dni w miesiącu dostanie zapłatę za 5 lub za 6 dni.

W bieżącym miesiącu liczba bezrobotnych na terenie Wilna powiększyła się o blisko 500 b. więźniów, którzy dzięki amnestji odzyskali wolność. Większość z nich zostanie objęta pomocą doraźną Funduszu Pracy. (w).

Codziennie nowi bogacze

Każdy dzień przynosi nam teraz wieści o wielkich wygranych, jakie padają w ciągnieniu czwartej klasy 34-ej Loterji. Oto podobizny kilku spośród szczęśliwych graczy.

Oto mieszkaniec Poznania, Aleksander Müller, posiadacz ćwiartki losu Nr. 150704, na który padło 100.000 złotych.

Wygraną podzieli się z gronem kolegów, należących do spółki.

P. Seweryn Kubalski, kupiec z Gniezna zainkasował 10.000 zł. w imieniu swojem i swoich towarzyszy, będących współwłaścicielami ćwiartki Nr. 95423. Numer ten wygrał 50.000 zł.

Jedna z dziennych wygranych, 30.000 zł., padła w Skierniewicach na Nr. 2633. Połowę tego wyśnionego przez siebie numeru nabyła p. Wanda Oliszewska, zajmująca się dostarczaniem produktów wiejskich konsumentom stołecznym. Otrzymała 12.000 złotych.

Ciągnienie miljona odbędzie się 21 b. m. zaś w niespełna miesiąc później (20 lutego) rozpocznie się ciągnienie I-ej klasy 35-ej Loterji.

Higjena palenia tytoniu!

Nie wszystkim może wiadomo, że światowe zużycie tytoniu wynosi około 30 miljonów centnarów rocznie.

Nic dziwnego, że przy tak olbrzymiej konsumcji tytoniu, stała się higjena palenia problemem pierwszorzędnej wagi, szczególnie w krajach, w których jak w Polsce — przeważa zużycie tytoniu w formie papierosów.

W papierosie spala się bowiem równocześnie z tytoniem zwijka (gilza), której właściwy wybór decyduje o higjenie palenia. Dobra zwijka, spalając się razem z tytoniem, nie tylko nie może wytwarzać ubocznych, niepożądanych produktów spalania, ale musi również umożliwiać prawidłowe spalenie tytoniu i przytem posiadać dostateczne właściwości absorbcyjne.

Kwestja ta została w Polsce wprost idealnie rozwiązana w znanej powszechnie zwijce „Morwitan“ Stanisława Wołoszyńskiego.

Zwijka „Morwitan“ jest wytwarzana ze specjalnej, delikatnej, wolnej od drzewnika bibułki roślinnej, samospalnej, co powoduje jej zupełne i równomierne spalanie. Jest to podstawowa zaleta dobrej bibułki papierosowej, jak stwierdził naukowo uczony badacz francuski D. Avenel.

Przytem dostateczny dopływ tlenu, potrzebnego do prawidłowego przebiegu procesu spalania tytoniu zapewnia w zwijce „Morwitan“ jej porowata struktura, czego wynikiem jest nadzwyczajny smak i aromat papierosa w tej zwijce.

Jeżeli się ponadto uwzględni najnowocześniejsze urządzenia techniczne i skrupulatne przestrzeganie pedantycznej czystości przy produkcji zwijek „Morwitan“, wówczas ma się pełny obraz nieprzeciętnych zalet tej marki, któremi wyróżnia się od innych podobnych wyrobów.

W męskim stroju ten szczegół decydował nieraz o całej życiowej karjerze. Niechby dostojnik rosyjskiej armji zauważył podczas rewji brak guzika u oficera — degradacja murowana. Albo i nasz kapral, choćby najpoczciwszy z gruntu chłop, czyżby nie był zmuszony ciężko zakląć na widok nieporządnie zapiętego żołnierskiego munduru? Taki mankament sprowadza pakę albo w najlepszym razie kilka soczystych uwag o powszechnem rozbrojeniu się.

W cywilu wcale nielepiej.

O smutnych zawikłaniach towarzyskich i małżeńskich spowodu braku guzika wiele się słyszało i mówić niewarto. O ile guziki stoją na straży powagi męskiej garderoby o tyle w damskiej nie mają zazwyczaj nawet realnej racji bytu. Frywolne, mikroskopijne, okrągłe, prostokątne i trójkątne tkwią w miejscach najmniej spodziewanych. Pozbawione zupełnie logiki, czyli konkretnie zwiąc pętelki, pozostają w wyłącznej służbie piękna.

Jeśli kobieca inwencja jest ograniczona, to chyba tylko dlatego, że za wiele jej wsiąka co sezon w medytacje garderobiane.

Rozrzutność form i barw mnoży się w nieskończoność.

Latem, gdy słońce doprowadza do stanu wrzenia radość życia — damski strój odwiecznej kusicielce staje się ciężarem. Porzuca przewiewne jedwabie, kładzie grube parciane pludry z kantami jak żyletki, ściska się jaknajszerszym pasem i kołysząc biodrami, niczem stary wilk morski, zakłóca w kurortach i na plażach spokój urlopujących „panów z zasadami“.

Kobieta bardzo lubi spodnie nawet na sobie. Amazońskwo i militaryzm damski nie ma granic.

Żaden mężczyzna z pendzelkiem na zielonym kapeluszu nie jest takim zawziętym przyjacielem św. Huberta jak właśnie kobieta.

Polowanie — to jej pasja. Poluje zawsze i sama chętnie upolować się daje. Nie ma to nic wspólnego z instynktami krwiożerczemi. Czy słyszał kto, by kobieta kiedy zabiła zająca? Naco, poco? Pięknie trzyma minjaturową „broń palną“ i pięknie jej w szerokich bridżesach. To wystarcza jej i niejednemu myśliwemu. Niezbadane są przecież granice poświęceń i niebezpieczeństw, na jakie skłonna jest narazić się białogłowa, ażeby zademonstrować swój oryginalny strój. Strój mogący przyprawić o rozstrój.

Gdy tylko spadnie śnieg — sylwetka kobieca pokazuje się w nowej mascularnej edycji. Narciarka. W spokój każdego miłośnika zimowych sportów godzi krzątająca się po eleganckich lokalach, smukła, w granatowych długich spodniach, w bajecznie pstrym szalu i swetrze.

Nic dziwnego, że narciarze karki łamią i głowy tracą, a ona... najwyżej łamie słowo, traci trochę czasu, pozatem nie ponosząc żadnego widocznego szwanku.

Oskar Wilde powiedział, że dzieje kobiety to historja wiecznotrwałej tyranji słabych nad silnymi.

Bardzo skromna opinja. To nie tyranja, to wieczysta subtelna gra na nerwach, ustawiczna walka o hołdy. O słuszności tego twierdzenia przekonywa fakt, że kobieta zawsze jest „pod bronią“.

Co ją obchodzą racje, tezy, antytezy i formułki — ona ma w torebce argument najważniejszy — karminowy ołówek do warg.

W tem wszystkiem jedno jest do pozazdroszczenia: genjalna zdolność dotrzymywania kroku czasowi i szalony dar godzenia wdzięku z szablonem. Stara czy młoda, biedna, czy bogata tuszuje zbędne wypukłości, uwydatnia co warte obejrzenia i z nieomylną intuicją tworzy typ.

Trzeba być nieraz bardzo dobrym obserwatorem, aby w najnowszej kreacji swojej znajomej poznać tę starą suknię z przed kilku lat. Taka uniwersalna szatka przy pomocy kilku szmatek regeneruje się co sezon.

To nie tak jak z męskimi garniturami, których świadectwa metrykalnego najlepszy krawiec nie jest w stanie ukryć. Rok szyku a potem nieszczęście:— po kantach smutne wspomnienie, łokcie i kolana powypychane jak wielbłądzie garby, a wydatne siedzenie z wiernością zwierciadła odbija otaczający świat.

Kobiecy strój nigdy nie bywa doprowadzany do takiego pożałowania godnego finiszu. A dlaczego?

Bo my nie mamy fantazji. Poza Szkotami, których przysłowiowe skąpstwo doprowadziło do kraciastych kusych spódniczek — całe cywilizowane męskie pogłowie nie może zdobyć się na nic oryginalnego.

To też nam w odwiecznych z płcią odmienną zapasach pozostaje do dyspozycji broń ograniczona: szlachetne serca i zalety charakteru, podczas gdy z drugiej strony frontu, poczynając od obcasa, a kończąc na woalce w pieprzyki— wszystko jest zasadzką, siecią i pułapką.

Anatol Mikułko.

Z muzyki

„Madame Butterfly“

Opera Pucciniego (w języku żydowskim)

Zabiegi około utworzenia w Wilnie teatru operowego miejscowemi siłami idą po dwóch torach. Niedawno odbyło się przedstawienie „Strasznego dworu“ Moniuszki przez zespół polskich sił śpiewaczych, wczoraj zaś wystawiono w języku żydowskim „Madame Butterfly“ Pucciniego staraniem Żydowsk. Tow. Oświaty i Żyd. Instytutu Muzycznego.

Przedstawienie to zbiegło sie z datą uczczenia 20-lecia pracy artystycznej p. Rafała Rubinsztejna, dyrygenta i dyrektora wspomnianego Instytutu. Z przemówień do tej okazji zastosowanych można wnioskować, iż społeczeństwo żydowskie ma na celu stworzenie w Wilnie teatru operowego żydowskiego. Ciekawem będzie porównanie wyników wysiłków obu tych organizacyj.

„Madame Butterfly“, wykonana pod kierownictwem muzycznem p. Rubinsztejna i w reżyserji p. A. Wilińskiego, wyłącznie siłami miejscowemi, miała o tyle łatwiejsze zadanie, iż partytura tej opery nie zawiera tak licznych i odpowiedzialnych fragmentów zespołowych, jak „Straszny dwór“. Całość wykonania Butterfly“ była zupełnie poprawna, i — pomimo braku specjalnie wybitnych gatunkowo materjałów wokalnych — wszyscy wykon. dość sprawnie odtwarzali swoje role pod względem gry aktorskiej (zasługa reżyserji).

Strona dekoracyjna (szczególniej akt drugiego) w skromnym zakresie przedstawiała się bardzo dodatnio. Orkiestra brzmiała za głośno, co biorąc pod uwagę zaznaczoną wyżej przeciętność uzdolnień wokalnych młodych przeważnie śpiewaków, — stwarzało stałe wybijanie się orkiestry na plan pierwszy.

W ogólnem wrażeniu, wystawienie „Madame Butterfly“ dowodziło dużej staranności. **A. Wyleżyński.**

RADJO

W WILNIE

NIEDZIELA, dnia 19 stycznia 1936 r.

9.00: Sygnał; 9.03: Gazetka roln.; 9.15: Muzyka por.; 9.40: Dziennik por; 9.50: Program dzienny; 10.00: Wyjątki z oratorjum Haendla-Mesjasz; 10.30: Transmisja nabożeństwa; 11.57: Sygnał czasu; 12.00: Hejnał; 12.03: Życie kulturalne; 12.15: Koncert symf.; 13.00: Z dramatu J. Słowackiego „Fantazy czyli nowa Dejanira“; 13.20: D. c. poranku muz.; 14.00: Pomyłki — nowela St. Żeromskiego, recyt. Juljusz Osterwa; 14.25: Koncert życzeń; 15.00: Audycja dla wszystkich; 15.45: Import, a interesy rolnictwa, pogad.; 16.00: Łamigłówki dla dzieci; 16.15: Kwintet Arkadjusza Flato; 16.45: Cała Polska śpiewa; 17.00: Muzyka taneczna; 17.40: Migawki regjonalne; 18.00: Teodor Blumer — Suita taneczna op. 53; 18.50: Rokin, słuch. w wyk. St. Jaracza; 19.00: Program na poniedz.; 19.10: Koncert reklamowy; 19.20: Wiadom. sportowe; 19.25: Gwiazdy filmowe na płytach; 19.45: Co czytać? Nowości beletr.; 20.00: Koncert solistów; 20.45: Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego; 20.50: Dziennik wiecz.; 20.57: Sprawozdanie z II-go wiecu protestacyjnego przeciwko gwałtom litewskim; 21.05: Na wesołej lwowskiej fali; 21.30: Rumunja à la fourchette; 21.45: Wiadomości sportowe; 22.00: Muzyka taneczna; 23.00: Wiadom. meteor.; 23.05—23.30: Muzyka taneczna.

PONIEDZIAŁEK, dnia 20 stycznia 1936 r.

6.30: Pieśń; 6.33: Pobudka; 6.34: Gimnastyka; 6.50: Muzyka poranna; 7.20: Dziennik por; 7.30: Egzotyczne melodje; 7.50: Program dz.; 7.55: Informacje; 800: Audycje dla szkół; 8.10—11.57: Przerwa; 11.57: Sygnał czasu; 12.00: Hejnał; 12.03: Dziennnik południ.; 12.15: W naszej spółdzielni, aud.; 12.35: Muzyka salonowa; 13.30: Wszystkiego potrochę; 14.30—15.15: Przerwa; 15.15: Odcinek powieściowy; 15.25: Życie kulturalne miasta i prowincji; 15.30: Muzyka lekka; 16.00: Lekcja języka niem.; 16.15: Koncert zespol. Pawła Rynasa; 16.45: Życzenia noworoczne, skecz podł. Awerczenki w opr Wittlina; 17.00: Gosp. dom., a przemysł. pog; 17.15: Wiersze Or-Ota; 17.20: Recital skrzypcowy Stelli Dortheimer; 17.50: Żywe spadochrony pogad.; 18.00: Recital fortepjanowy Leona Ginzburga; 18.30: Program na wtorek; 18.40: Różne czasy różne kraje; 19.00: Odczyt litewski; 19.10: Barokowy kościół Piotra i Pawła, wygł. Zofja Dembińska; 19.20: Chwilka społeczna; 19.25: Koncert reklamowy; 19.33: Wyniki ciągnienia loterji państw. 19.35: Wiadom. sportowe; 19.50: Pogadanka aktualna; 20.00: Audycja żołnierska; 20.30: Concerto z klawesynem — De Falla (płyty); 20.45: Dziennik wiecz.; 20.55: Obrazki z Polski; 21.00: Koncert ork. 58 p. p.; 21.30: Wieczór literacki, poświęcony Wacław. Sieroszewskiemu; 22.05: Koncert symfoniczny; 23.00: Wiadom. meteor.; 23.05—23.30: Muzyka taneczna.

Program gospodarczy Ziem Półn.-Wschodnich

Konferencja grupy regjonalnej posłów i senatorów z samorządami gospodarczemi i władzami administracyjnemi

Wczoraj, 18 bm. z inicjatywy prezesa grupy regjonalnej posłów i senatorów Ziem Północno-Wschodnich. Sen. prof. Stefana **Ehrenkreutza** odbyło się w pałacu reprezentacyjnym w obecności wojewody wileńskiego Ludwika **Bociańskiego** zebranie, poświęcone omówieniu ogólnych wytycznych programu gospodarczego Ziem Północno-Wschodnich.

W tych dużej wagi obradach wzięli udział także przedstawiciele wszystkich trzech samorządów gospodarczych t. j. Izby Przemysłowo-Handlowej, Rolniczej i Rzemieślniczej oraz naczelnicy wydziałów urzędu wojewódzkiego wileńskiego.

Izbę Przemysłowo - Handlową reprezetowali prezes **Ruciński** i dyrektor **Barański**, Izbę Rolniczą p. **Czerniewski** i poseł **Kamiński**, Izbę Rzemieślniczą prezes **Szumański** i p. o. dyr. K. **Młynarczyk**.

Program zebrania zawierał trzy kolejne referaty dyrektorów izb gospodarczych, obejmujące w szerokim zakresie najważniejsze postulaty i dezyderaty społeczne i gospodarczo - społeczne Ziem Północno-Wschodnich oraz referat naczelnika wydziału samorządowego urzędu wojewódzkiego p. **Rakowskiego** odnośnie analogicznych postulatów samorządu.

Nad wygłoszonemi referatami rozwinęła się ożywiona dyskusja w czasie której, między innemi ustalono szereg wytycznych dla przyszłego działania.

M. in. przyjęto wniosek b. wojewody wileńskiego, senatora **Breczkowicza**, dotyczący wciągnięcia do współpracy w dziedzinie gospodarczej sąsiadujących z Wileńszczyzną grup regjonalnych Ziem Północno-Wschodnich, a mianowicie: nowogródzkiej, poleskiej i białostockiej. Przyjęto również na wniosek posła Władysława Kamińskiego zasadę stałego porozumienia pomiędzy wszystkiemi trzeba samorządami gospodarczemi, władzami administracji ogólnej oraz grupą regjonalną posłów i senatorów.

Zebranie wczorajsze należy uważać za zapoczątkowanie ścisłej współpracy wszystkich tych, wymienionych wyżej czynników nad opracowaniem programu gospodarczego Ziem Północno-Wschodnich. (B).

Wiec protestacyjny studentów U. S. B.

przeciwko uciskowi Polaków w Litwie

Wczoraj wieczorem w szczelnie wypełnionej przez studentów Sali Śniadeckich w USB odbył się w obecności prorektora Prof. Patkowskiego i kuratora Bratniej Pomocy prof. Iwo Jaworskiego wiec protestacyjny przeciwko prześladowaniu Polaków w Litwie.

Po zagajeniu, wybrano na przewodniczącego prezesa Bratniej Pomocy p. Swieżewskiego, który powołał do prezydjum m. in. studentów pp. Kiencia, Sikorskiego i Logisa.

Na wstępie przewodniczący odczytał list rektora USB Staniewicza, który powiadamia, że spowodu wyjazdu z Wilna nie może być obecny na wiecu i wzywa studentów do zachowania godności i ... przesyła pozdrowienia.

Następnie p. Logis wygłosił długi referat na temat sytuacji ludności na Litwie, podając do wiadomości szereg krzywd, które spotkały tam Polaków.

Po tym referacie p. Świeżewski nawoływał zebranych do udziału w akcji protestacyjnej i do składania ofiar na Fundusz Pomocy Polakom w Litwie, a następnie odczytał rezolucję, zaproponowaną przez kilka organizacyj biorących udział w wiecu. W dyskusji, która została otwarta, zabierali głos studenci: Kienć, Sikorski, Kolankowski, Hofman, Matuszewski, Sidorowicz, Łochcin i Dubicki.

Wszyscy mówcy potępiali metody władz litewskich w stosunku do ludności polskiej. Między innymi p. Kienć zaproponował 2 dodatkowe punkty do rezolucji.

Po przemówieniu jeszcze paru mówców dyskusja została wyczerpana i rezolucja z uzupełnieniami p. Kiencia została przyjęta przez aklamację.

Po wiecu wszyscy obecni złożyli ofiary na Fundusz Pomocy Polakom w Litwie zakupując nalepki.

Rezolucja uchwalona na ogólno-akademickim wiecu w dn. 18 b. m. w Wilnie

1. Polska młodzież akademicka Wszechnicy Batorowej, zgromadzona na wiecu ogólno-akademickim, w dniu 18 stycznia 1936 r. w sali Śniadeckich, solidaryzuje się z całym narodem w proteście przeciwko postępowaniu władz litewskich w stosunku do Polaków na Litwie.

2. Polska młodzież akademicka stwierdza, że zawsze i wszędzie będzie walczyć o prawa i honor narodu polskiego.

3. Polska młodzież akademicka zwraca się do Polaków, zamieszkałych na Litwie, z apelem nieustawania w ciężkiej walce o należne im prawa i wyraża najgłębsze przekonanie, że mechaniczną siłą aparatu państwowego Litwa nie potrafi zgnębić świadomej swych dążeń części narodu polskiego, zamieszkałego na Litwie.

4. Polska młodzież akademicka składa hołd bojownikom sprawy polskiej na Litwie i wyraża nadzieję, że rząd polski zajmie zdecydowaną postawę tam, gdzie są zagrożone prawa i interesy polskie.

5. Polska młodzież akademicka postanawia wziąć czynny udział w akcji zbiórkowej Funduszu Pomocy Ludności Polskiej na Litwie.

6. Młodzież akademicka USB. zwraca się z gorącym apelem do kolegów Polaków innych ośrodków akademickich o zajęcie solidarnego stanowiska z młodzieżą Wszechnicy Batorowej przez zorganizowanie wieców w przedmiocie prześladowania Polaków na Litwie.

7. Niniejszą rezolucję kieruje się do Światowego Związku Polaków Zagranicą z prośbą o podanie jej treści do wiadomości Polakom zagranicą.

TELEF. OD WŁASN. KORESP. Z WARSZAWY

Tajemnica bankowa

Ogłoszona ustawa o ordynacji podatkowej postanawia, że tajemnica bankowa w odniesieniu do wkładów oszczędnościowych, będzie obowiązywać nadal, a ujawnienie wysokości wkładów może nastąpić tylko w wypadku wyjątkowym i wyłącznie na pisemne żądanie ministra Skarbu.

Okropny wypadek w hotelu Bristol

W hotelu Bristol zatrzymywał się często ziemianin z Lubelszczyzny p. Cywiński. Przybył tam również onegdaj. Wieczorem zapowiedział służbie, że wróci późno, ponieważ ma zamiar pójść do Adrji. Istotnie wrócił o g. 8 rano i udał się do swego pokoju.

Po pewnym czasie na korytarzu dał się odczuć zapach dymu. Gdy się włamano do pokoju p. Cywińskiego, oczom obecnych przedstawił się okropny widok. Ubranie na nieszczęśliwym płonęło, paliła się również pościel.

Ciężko poparzonego p. Cywińskiego odwieziono w stanie niemal beznadziejnym do szpitala św. Józefa.

Wypadek tłumaczą tem, że p. Cywiński musiał zasnąć na łóżku z palącym się papierosem, który wzniecił pożar.

Zamknięcie cerkwi „Gminy Starożytnej“

Z polecenia władz administracyjnych policja opieczętowała lokal cerkiewny Gminy Starożytnej Cerkwi Prawosławnej w Wilnie t. zw. „cerkwi patrjarszej“, mieszczącej się się w Wilnie przy ul. Sołtaniskiej 12

Polecenie wydane zostało na podstawie art. 4 Rozporządzenia Prezydenta R. P o postępowaniu przymusowem administr. z uwagi na to, że władze wojewódzkie odmówiły rejestracji związku religijnego p. n. „Gmina Starożytna Cerkwi Prawosławnej w Wilnie“ i proboszcz tej cerkwi Łukasz Gołod wezwany był do zaprzestania odprawiania w niej publicznych nabożeństw, lecz do tego nie zastosował się

CHWILA B
W ILUST

Lawina kamiena. Na ilustracji — znacznych rozmiarów skała, która oderwała się od zbocza górskiego i stoczyła się na domek górala. Na szczęście wypadek nie pociągnął ofiar ludzkich. Zdarzyło się to w Alpach Bawarskich.

Trening przed zawodami olimpijskiemi w Garmisch — Partenkirchen niezawsze jest łatwy. Czasem trzeba przedzierać się przez gęste zarośla, jak to widać na zdjęciu i pokonywać moc innych trudności terenowych.

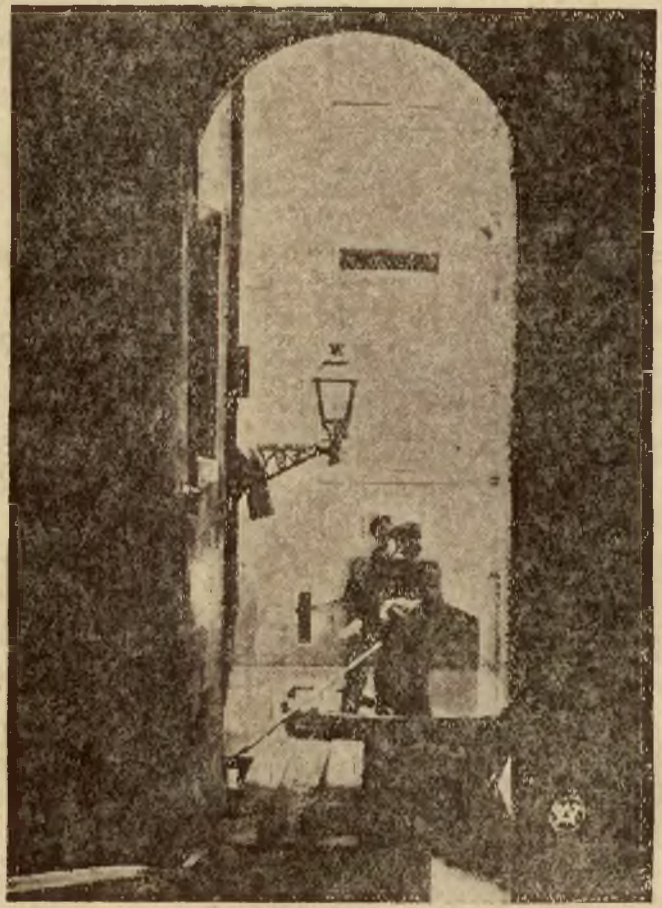
Zima jeszcze, ale tylko patrzeć, jak przyjdzie Wielkanoc. Na wsi biją już wieprze i szykują szynki i mięsiwa na święta.

Dwie fryzury — dwie twarze. Przy pomocy grzebienia i rurek do ondulacji fryzjer ozdabia „bubikopf" w puszyste loczki, nadaje twarzy powabę i miękkość. Druga fryzura — gładkie uczesanie i zwój warkoczy stylu nadaje twarzy klasyczny wygląd. Zmianę wyglądu w drodze odmiennego uczesania uwidaczniają powyższe zdjęcia, na których figuruje ta sama niewiasta.

Polskie samoloty w Atenach. Król grecki Jerzy winszuje kpt. Orlińskiemu, który na polskim typie samolotu, popularnej „Erwudzie" dokonał ciekawych demonstracyj.

Czy Wenecja? Groźna powódź w południowej Francji i wylew Loary spowodowały nieobliczalne szkody w miastach, miasteczkach i winnicach. Na zdjęciu Nantes, miasto, które również ucierpiało bardzo od powodzi; mieszkańcy posługują się dla komunikacji po mieście łodziami, zupełnie jak w Wenecji.

W Bułgarji wydano znaczki pocztowe ku uczczeniu Hadżi Dimitra, bojownika o niepodległość Bułgarji, który walczył z Turcją w 1868 r.

Marynarze kilku okrętów
ma

Kotek pilnie uważa, kied
wychodzi z mieszkania,
żyła zamknąć drzwi za s
czyna gospodarzyć w gar
kiem.

W Anglji odbyły się próby
molotu bombowego, opa
bardziej niż inne, odporne
nieprzyjacielskie. Samolot
znacza się zwinnością i s

EŻĄCA
ACJI

skich na morzu Śródziemnem urządzili w Aleksandrji bieg
l. Zwyciężyła załoga okrętu „Devoshire".

Artyści malarze zaczynają jeździć do Krzemienca. Z inicjatywy wojewody wołyńskiego Józewskiego i Liceum Krzemienieckiego kilku artystów malarzy zostało w tym roku zaproszonych przez miasto Krzemieniec na kilkotygodniowy pobyt, dla zapoznania się bliższego z jednem z najpiękniejszych miasteczek polskich. Plonem tego pobytu jest m. in. teka akwafort Leokadji Bielskiej, młodej i zdolnej malarki warszawskiej, która obejmuje architekturę Lyceum, szlachecką i mieszczańską tego uroczego miasta. Na zdjęciach naszych reprodukujemy dwa rysunki Bielskiej, przedstawiające „Ulicę Szeroką" i jeden z zabytkowych domów o arcyoryginalnej architekturze.

ospodyni
wie zdą-
już za-
u z mie-

Łyżwiarska mistrzyni Niemiec. Na ostatnich zawodach łyżwiarskich o mistrzostwo Niemiec, które odbyły się w Garmisch-Partenkirchen tytuł mistrzyni zdobyła młoda berlinka Viktoria Lindpaintner (na zdjęciu).

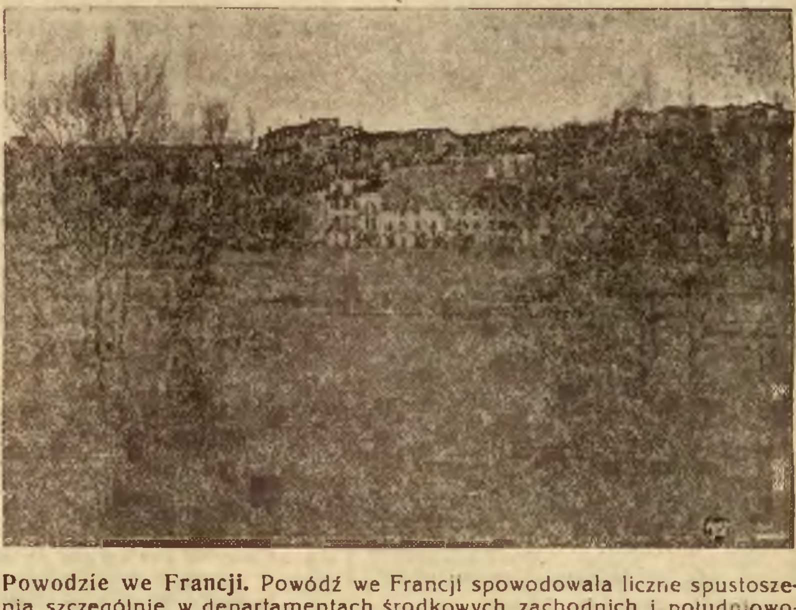
Dzisiaj, 19 stycznia, upływa 200 lat od dnia urodzin wielkiego wynalazcy Jamesa Watta, twórcy maszyny parowej, który ujrzał świat w 1736 r. w Greenoók (Szkocja), jako syn cieśli okrętowego.

Narciarki amerykańskie trenują w Austrji. Część olimpijskich zawodniczek amerykańskich trenuje obecnie w St. Anton w Austrji. Na zdjęciu od lewej do prawej: trenerzy austrjaccy — Friedel Pfeiffer i Hermann Tschol a dalej Mary Bard z Bostonu, Cathryne Woard, p. Baughton-Leigh z Bostonu (kapitan drużyny) i Hanna Locke z Filadelfji.

W celu upamiętnienia 10-ej rocznicy niemieckiej regularnej komunikacji lotniczej poczta niemiecka wydała specjalne znaczki

Powodzie we Francji. Powódź we Francji spowodowała liczne spustoszenia szczególnie w departamentach środkowych, zachodnich i południowo-zachodnich. Na zdjęciu — miasto Reole w dep. Gironde, pod wodą.

owego sa-
rzonego i
na kule
zytem od-
okością.

Przeciwnik Louisa. Hiszpan Isidore Castanaga, trenuje w Havannie przed decydującym meczem, który odbędzie się w Detroit 2 lutego.

Jedna z firm londyńskich wpadła na pomysł dość oryginalnej reklamy. Przy wejściu do sklepu ustawiła z jednej strony murzyna w uniformie żołnierza abisyńskiego, z drugiej — białego w uniformie Włocha. Podobno reklama ta znakomicie wpłynęła na obroty firmy.

Trzech znakomitych łyżwiarzy: Sonja Henie, Wiktorja Lindpaintner i Ernst Baier w Garmisch-Partenkirchen cieszą się z przymrozku i śniegu, które zamieniły dorychczasowy deszcz i pluchę.

NOŻYCAMI PRZEZ PRASĘ

JESZCZE O EXPOSE MIN. BECKA.

Exposé min. Becka nie przestaje być tematem rozważań prasy polskiej Pisaliśmy o tem, że prasa opozycyjna zarzucała zbytnią „ogólnikowość“. Z zarzutem tym rozprawia się „Kurjer Poranny“.

> W oskarżeniu tem, płynącem jakgdyby z głodu świeżych wrażeń i emocyj, więcej jednakże jest podniecenia nerwowego, niż podstaw do usprawiedliwionej opozycji W polityce bowiem, jeśli istnieje pokusa której należy wystrzegać się nadewszystko, to pokusą taką jest impresjonizm polujący na ciekawostki i zamieniający elementy decyzji w akcesorja widowiska dla galerji.

Domagać się szczegółów w exposé możnaby było, gdyby minister zabierał głos co tydzień.

> W warunkach natomiast normalnych, pozwalających na ujmowanie zadań i osiągnięć politycznych jedynie w ramach dłuższych okresów, każda próba zagłębiania się w szczegóły byłaby jednocześnie niebezpieczeństwem utopienia zasadniczych rysów obrazu w przypadkowej arabesce fragmentu
>
> Polityka zagraniczna jest polityką patrzenia na daleką metę. Kto chce ją zamknąć w szczegółach, ten ją fałszuje w zasadach.

Na marginesie przemówienia min. Becka „Dziennik Poznański“ kreśli następujące uwagi:

> Wyniki polskiej polityki zagranicznej oceniamy więc pozytywnie. Tak samo pozytywnie oceniła ją poważna prasa francuska w pierwszych komentarzach do mowy p. ministra Becka Jak oceni mowę min. Becka opinja polska? Także pozytywnie. Należy tylko czytać z mowy min Becka wszystko; nietylko to, co powiedział ale i to czego nie powiedział, bo nie powiedziałby tego żaden z rozsądnych dyplomatów, bo opinja publiczna powinna dobrze o tem wiedzieć.

GOŚĆ W DOM — BÓG W DOM.

Artykulik, zatytułowany „Mili goście“ rozpoczyna „Robotnik“ w ten sposób:

> Niewiele dni temu depesze doniosły z nadszprewiańskiej stolicy o BEZROBOCIU panującem wśród prawników w kraju brunatnego (tu wiersz prawdopodobnie przepuszczono) wiskiem najzupełniej zrozumiałem: tam gdzie od trzech lat przestało obowiązywać wszelkie prawo, gdzie gwałt i BEZPRAWIE są — do czasu — najgłówniejszą podporą systemu (nie do pomyślenia wogóle w warunkach jakiegokolwiek prawa), — musi istnieć bezrobocie prawników, jako zupełnie zbędnej i nieużytecznej grupy zawodowej
>
> Temu to bezrobociu mamy niewątpliwie do zawdzięczenia dość kłopotliwy zaszczyt zbiorowej wizyty brunatnych prawników nudzących się bez pracy i zajęcia w „odrodzonej“ ojczyźnie.

Jest to, jak widzimy, „powitanie“ prawników niemieckich, którzy przyjeżdżają z **wizytą oficjalną** do Polski. Jest to dalej dowód, że „staropolska gościnność“ nie jest cnotą, zdobiącą publicystów z ul. Wareckiej. A może wprost jest to dowód braku wychowania?

DZIĘKUJEMY ZA OFERTĘ.

W „Expresie Porannym“ znajdujemy taką oto wiadomość:

> Polska nie ma rulety i kasyna gry Nie daje to spokoju międzynarodowym aranżerom tego rodzaju imprez
>
> W Polsce przebywał niedawno dyrektor kasyna gry w Monte Carlo i odbył rozmowy z polskimi kapitalistami, którzy interesują się projektami utworzenia kasyna gry.

„Express“ słusznie pisze, że

> niema żadnego powodu, dla którego stanowczy dotąd sprzeciw władz administracyjnych wobec projektów kasyna w Polsce — miałby ulec zmianie.

Polska jest za biedna na to, aby się bawić w realizację podobnych pomysłów. Kapitał zagraniczny będzie chętnie w Polsce widziany, o ile przyczyni się do podniesienia dobrobytu. Pompy na wysysanie zagranicę pieniędzy polskich nie potrzebujemy. **erg.**

Niedziela na boiskach sportowych

Program niedzielnych imprez przedstawia się następująco:

WARSZAWA

W gmachu Cyrku mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy Skodą a IKP. Walczą w poszczególnych wagach: Skibiński ze Szwedem, Czortek z Bartniakiem, Kozłowski ze Spodenkiewiczem, Bąkowski z Woźniakiewiczem, Seweryniak z Taborkiem, Matuszewski z Chmielowskim, Pisarski z Pietrzakiem i Garstecki z Wurmem.

W lokalu Gwiazdy mecz bokserski Skra—Gwiazda.

W gmachu CIWF Międzyklubowe Zawody Lekkoatletyczne pań i panów

W sali gimnazjum Rontalera eliminacyjne zawody przedolimpijskie w szabli i szpadzie.

W lokalu Legji mecze zapaśnicze Skra — Prąd (klasa A) i Iskra — Fort Bema (klasa B).

W gmachu YMCA urocz. otwarcie pływalni

W gmachu PUWF dokończenie walnego zebrania Ligi PZPN.

NA PROWINCJI.

W Łodzi mecz bokserski CWS Zjednoczone i zawody szermiercze o mistrzostwo okręgu.

W Krakowie mecze Bokserskie Wawel—Polonja i Wisła — Lechja, zawody pływackie z udziałem Ślązaków oraz walne zebranie krakowskiego okręgowego związku piłki nożnej

We Lwowie mecz hokejowy pomiędzy mistrzem Rumunji Telephon Club a reprezentacją Lwowa oraz walne zebranie lwowskiego okręgowego związku piłki nożnej.

W Zakopanem dalsze zawody konne. Rozegrany zostanie konkurs o puhar przechodni Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Pozatem odbędzie się wiedeńska rewja łyżwiarska na łodzie i pierwszy konkurs skoków na Krokwi

W Świętochłowicach mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy IKB a poznańską Wartą. Walczą w poszczególnych wagach: Mrozek—Koziołek, Jarząbek—Sobkowiak Pinta—Rogalski, Nawa—Kajnar, Świrk—Sipiński, Piecha — Kruszyna Zezyk — Szymura, Langer — Piłat.

W Wilnie walne zebranie wileńskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej.

Nowe dowody osobiste dla cudzoziemców

Na terenie Wilna rozplakatowane zostały obwieszczenia starosty grodzkiego, wzywające cudzoziemców zamieszkałych w Wilnie do ubiegania się o nowego wzoru dokumenty uprawniające do pobytu na terenie państwa polskiego.

W związku z tem dowiadujemy się, że obowiązkowi zgłoszenia się do starostwa w wyznaczonych w obwieszczeniach terminach podlegają wszyscy cudzoziemcy *bez względu na to, czy posiadają przedłużone ostatnio dokumenty pobytu na 2 lata*, jak i ci, którzy ostatnio złożyli podania o prolongatę kart pobytu i dotychczas nie zgłosili się po ich odbiór.

Cudzoziemcy, którzy w 1935 roku uzyskali przedłużenie pobytu w Polsce na okres dwuletni, nie muszą wnosić opłat stemplowych ani świadectw niezamożności, natomiast ci, którym upłynął już termin pobytu albo mają termin pobytu wygasający, winni wnieść opłaty w wysokości 10.50 zł lub dołączyć do podań świadectwo niezamożności z wydziału opieki społecznej zarządu miejskiego, prosząc zarazem o wydanie nowego dowodu osobistego i o przedłużenie prawa pobytu w Polsce. Dlatego też niezamożni cudzoziemcy powinni wcześniej zaopatrzyć się w świadectwa ubóstwa.

Podania o wydanie nowego dowodu winny być składane na specjalnych druczkach, które nabyć można w starostwie po 15 gr za sztukę.

Wydawanie dokumentów rozpocznie się w poniedziałek 20 bm. dla cudzoziemców, których nazwiska rozpoczynają na litery „Ab“ do „Ah“, we wtorek zaś 21 bm. od „Ai“ do „Am“.

Jeszcze o Teatrze Objazdowym

W związku z moim artykułem w numerze z dnia 3 bm o ciężkich warunkach finansowych i małej pomocy, jaką otrzymuje powyżej wymieniona ideowa impreza, muszę uzupełnić i zaznaczyć, że wskutek zniekształcenia skrótów wynikł w treści zupełnie niesłuszny zarzut odnośnie do p. dyr. kolei Falkowskiego, bo p. dyrektor Falkowski robił co mógł, by utrzymać dla Teatru Objazdowego wagon II klasy i dopiero po walce w Warszawie musiał ustąpić i wycofać stary, prawie nie do użytku grat i przesadzić artystów do wagonu III klasy, jedynie dozwolonej przez Ministerstwo Dróg i Komunikacji.

II. Otrzymałam wykaz sum, wypłaconych Teatrowi p Zelwerowiczówny przez Teatr „Rewja“ który na mocy umowy z magistratem wileńskim, ma płacić 30 procent od dochodu brutto Teatrowi Objazdowemu.

Wypłacono więc (wedł dyr. „Rewji“) w kwietniu 1935 roku 208 zł. 60 gr. w maju 286 zł. 34 gr, w czerwcu 222 zł. 26 gr. w lipcu 147 zł. 15 gr. w październiku 175 zł. 88 gr, w listopadzie 87 zł 57 gr. w grudniu 370 zł., do 2 stycznia 1936 roku 200 zł. Razem 1697 zł. 80 gr. które Teatrowi Objazdowemu od wileńskiej „Rewji“ się należą, ale która to suma, jak wieść niesie, nie jest całkowitą należnością teatrowi objazdowemu. **Hel. Romer.**

Na wileńskim bruku

5 LAT POD CUDZEM NAZWISKIEM.

Poco Attowicz chciał koniecznie być Paculą i to w przeciągu całych pięciu lat, ustali dalsze śledztwo. Narazie wiadome są fakty następujące:

Stały mieszkaniec Wilna Attowicz okradł przed pięciu laty znajomego Paculę i od tego czasu w rozmaitych miastach Polski podawał się za Paculę.

Obecnie, po pięcioletniej nieobecności powrócił do Wilna i chciał otrzymać dokumenty na swoje własne nazwisko. Lecz w policji nie zapomniano go. Rewizja przeprowadzona u niego doprowadziła do odnalezienia kompromitującego fałszywego dowodu na nazwisko Paculy z meldunkami całego szeregu miast na podstawie czego stwierdzono, że Attowicz przez 5 lat mieszkał pod cudzem nazwiskiem.

Widocznie nazwisko to zdążył w międzyczasie aż tak dalece zaszargać, że chodziło mu o to, by zdobyć inne dokumenty — tym razem już na swe własne nazwisko. Trick nie powiódł się. (c).

TRAGICZNY WYPADEK.

Józef Lapunia, 63 lat (W. Pohulanka 28) wrócił wczoraj o dziesiątej wieczorem do domu od swych znajomych z okropnym bólem głowy.

— Byłem w gościnie u znajomych — poskarżył się przed domownikami — „i tam zaczadziałem“.

Po chwili Lapunia poczuł się bardzo źle i zemdlał. Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził zgon naskutek zaczadzenia. (c).

„FLIRT“ RABUSIA.

Fania Antokolec, zam. przy ul. Piłsudskiego 47, wracała wczoraj o wpół do dwunastej w nocy ul. Kijowską do domu. W ręku trzymała mocno wypchaną tekę, w której znajdował się nowy kołnierz futrzany, kawał jedwabiu i inne drobiazgi.

Na rogu Stefańskiej i Kijowskiej spostrzegła, że prześladuje ją jakiś przyzwoicie ubrany mężczyzna.

„Widocznie chce mnie zaczepić“ — pomyślała i przyśpieszyła kroku. Nieznajomy szedł spokojnie za nią. Gdy znalazła się wpobliżu synku Tyszkiewiczowskiego nieznajomy nagle zbliżył się do niej, obalił na ziemię i wyrwawszy z jej rąk tekę rzucił się do ucieczki.

Krzyki napastowanej zwabiły przechodniów. Zorganizowano pościg, lecz bez wyniku. (c).

OSZUST...

Policja przytrzymała osobnika, który trudnił się wyłudzaniem pieniędzy od naiwnych pod pozorem wyrobienia im dobrze płatnych posad państwowych.

Między innymi chciał on oszukać na 900 zł. studenta Michałowskiego, któremu obiecał dobrą posadę w Sądzie Okręgowym w Lublinie.

Tym razem nie udało się. Trafił w ręce policji. (c).

„NIEBOSZCZYK“ W ARESZCIE.

Przed kilku dniami posterunkowy policji przechodząc ulicą Kijowską znalazł w rynsztoku pijanego człowieka. Oczywiście, zabrał go do aresztu. Gdy nazajutrz przed zwolnieniem aresztowanego zażądano od niego wylegitymowania się, ten narazie kategorycznie oświadczył, że nie wymieni nazwiska. Wkrótce, jednak oznajmił: — Nazywam się Jan Gołębiowski i mieszkam przy ul. Zacisze 8. Nie chciałem wymienić nazwiska, ponieważ wstydziłem się.

Po sprawdzeniu okazało się, iż pod wskazanym adresem istotnie mieszkał niejaki Gołębiowski, który jednak przed kilku miesiącami... zmarł.

W jakiż sposób znalazł się nieboszczyk w areszcie? Zaintrygowana policja rozpoczęła dochodzenie i po kilku dniach prawda wykryła się.

„Zmartwychwstały nieboszczyk“ okazał się w rzeczywistości poszukiwanym przez policję złodziejem Choruszewiczem, który przed kilku dniami okradł mieszkańca Wilna Wiercińskiego, zabierając mu buciki, ubranie oraz płaszcz.

Stało się to możliwe przy następujących okolicznościach: Choruszewicz pracował u Wiercińskiego w charakterze furmana. Wierciński wymówił mu pracę, lecz pozwolił ostatnią noc przenocować w swojem mieszkaniu. Gdy nazajutrz obudził się nie znalazł już ani zredukowanego pracownika ani... swoich rzeczy. (c).

„Ofiara tajemniczych zbójów“ znalazła się w... Wiedniu

„Strach ma wielkie oczy“ głosi przysłowie.

Rok temu zgórą policja śledcza zarówno w Wilnie jak i w Warszawie postawiona została na nogi tajemniczem zaginięciem młodego wilnianina Walentego Ławrynowicza. Okoliczności, przy których zaginął, nasuwały przypuszczenie, padł ofiarą tajemniczych zbrodniarzy. Przypuszczenie to było, jak się obecnie okazało, pochopnem.

19 letni Walenty Ławrynowicz mieszkał z matką przy ul. Jasińskiego 18. Przez pewien czas przebywał w obozie pracy, skąd wyszedł mając zarobionych 100 zł Z tą gotówką chłopiec wyjechał do Warszawy, gdzie miał podobno jakieś widoki na urządzenie się. Po kilkudniowym pobycie w Warszawie napisał do matki że od czasu przyjazdu prześladują go jacyś podejrzani osobnicy, zaś pewnego wieczora zrabowali mu 100 zł.

Matka wysłała mu do Warszawy jeszcze kilkanaście złotych. Odpisał że pieniądze otrzymał lecz tajemniczy osobnicy prześladują go nadal Odtąd chłopiec zaginął. Policja daremnie go szukała po całej Polsce.

Przez rok nie można było wyjaśnić tajemnicy jego zaginięcia, aż onegdaj policja otrzymała wiadomość, iż rzekomo zamordowany przebywa w Wiedniu i cieszy się najlepszem zdrowiem.

Zabił brata za niszczenie pułapek na tchórze

W dniu 15 b. m., około godz. 19-ej, Piotr Sokołowski z Dwornowa, gm. łużeckiej, pow. dziśnieńskiego uderzył kołem w głowę stryjecznego brata Adama Sokołowskiego, który w dniu 16 b. zmarł. Zatrzymany Sokołowski przyznał się do winy i oświadczył, że podejrzewał zabitego o niszczenie mu pułapek na tchórze, które stawiał pod swoją stodołą. Krytycznego wieczora, gdy zauważył Adama Sokołowskiego, przechodzącego około jego stodoły i niszczącego mu kijem pułapkę — uderzył go po głowie.

KOLUMNA LITERACKA

pod redakcją Józefa Maślińskiego

Grzybobranie

Panu K. W. Zawodzińskiemu z awangardowem pozdrowieniem

Konkurs „Wiadomości Literackich" (na zakończenie sonetu Mickiewicza „Jastrząb") zainteresuje zapewne, obok znanych i uznanych koryfeuszów, także i szersze masy młodych adeptów grafomanji. Ku ich większemu **pożytkowi i pouczeniu**, podajemy tu małą rozprawkę z dziedziny poetyki formalnej, omawiającej metodycznie możliwości jakie ma przed sobą w zakresie techniki i faktury „koryfeusz, względnie adept", zręcznie biorący się do dzieła. — Jest to wyjątek z pracy p. Arona Pirmasa p. t. „Podręcznik do nauki wprawnego i łatwego pisania zakończeń do sonetów, trioletów rondelli i ballad. Do użytku pp. poetów kruszących kopje w konkursach „Wiadomości Literackich". **Red.**

...W przeciwieństwie do opisanego trioletu Zana, gdzie możemy użyć tylko jednego rymu kończącego i gdzie pewien iudyment treści narzuca się jako kontynuacja całości strofy — niedokończony sonet Mickiewicza p t. „Jastrząb" (ze zbiorów Maurycego Wolffa) daje w zakresie treści możliwości prawie nieograniczone, rymy zaś kończące mogą być dwa: — 1) według mutacji wzoru klasycznego sonetu włoskiego **cdd cdc** — i 2) według różnego od sonetu Ronsardowskiego *) a odkrytego przeze mnie szematu **cdd cdd**. To drugie zakończenie, francuskie, jest jakgdyby przyciągane przez układ pierwszej tercyny cdd, tak samo jak przez układ niedokończonej drugiej cd, jednakże w „Sonetach Krymskich" Mickiewicz nie używa nigdzie szematu francuskiego. Zastosowanie go tutaj byłoby więc niezgodne ze stylem całości „Sonetów". Za tem, że powinniśmy użyć rymu raczej z rejestru **epopeje**, niż **obrzydła**, czy **stawidła** przemawia również fakt, że układ tercyn cdd cdc, który narzuca się dla sonetu „Jastrząb" był również użyty przez samego Mickiewicza w sonecie XIII „Czatyrdah".

Pomijając olbrzymią ilość możliwych rymów czasownikowych w rodzaju truchleje, kuleje, pieje, ograniczam się do podania niewyczerpującego, ale bądź co bądź sumiennie dobranego i obfitego rejestru rymów czasownikowych na **eje:**

1. — **Rymy klasyczne:** Odysseje, Proteje, Medeje, Orfeje, Tyrteje, Anteje, Plateje, Egeje, Hymeneje, Morfeje, Pompeje, kameje, asmodeje, Kasjopeje.

2. — **Rymy z repertuaru biblijnego:** Judeje, Galileje, faryzeje, saduceje, Machabeje, Chananeje, Manicheje.

3. — **Rymy patetyczne** (do wierszy o wielkich problemach patrjotycznych): pigmeje, ideje, zawieje, epopeje, Prometeje, kołodzieje (Piast!), Galateje, cheroneje, koryfeje, szaleje, plebeje.

4. — **Rymy egzotyczne:** orchideje, knieje, Koczubeje, Madeje (Madej zbój a nie ten wierszopis) Pireneje, beje, Erytreje (rym aktualny!) Jeniseje, Koreje (rym już nieaktualny!)

5. — **Rymy z zakresu poetyki formalnej:** trocheje, spondeje, choreje, melopeje, słowoleje.

6. — **Z walut zagranicznych:** gwineje, leje.

7. — **Rymy sportowe:** bobsleje, turnieje, hockey'e, O key'e, dżokeje, reje.

8. — **Z dziedziny gospodarstwa domowego:** wierzeje, oleje, kleje. **Coś z ryb:** sieje, ukleje.

9. — **Rymy regjonalne** (drogie sercu poety!): baleje, fieje, ajeja!, sławieje, duraleje.

10. — **Rymy inne:** złodzieje, dobrodzieje, aleje, koleje, hreczkosieje, wodzireje, kaznodzieje, archireje i t. d.

Mając do wyboru tyle i tak powabnego materjału, koryfeusz, względnie adept winien zadać sobie pytanie: — którego rymu użyć, by uderzyć w sedno? Każdy bowiem rym kojarzy się z jakimś zakresem semantycznym, każdy przyciąga jakgdyby treść całego wiersza. I tak zupełnie inaczej będzie wyglądał wiersz kończący „Jastrzębia" jeśli użyjemy rymu „Prometeje" a zupełnie inaczej z rymem „bobsleje". Nasuwa się kwestja **trafnego i celowego wyboru.** W wyborze rymu należy kierować się względami na a) **epokę** (np. użycie rymu hockeje, czy O Key'e byłoby dość rażącym, że tak powiem anachronizmem); b) — **indywidualne cechy autora.** Mickiewicz miał pewne zapędy klasycystyczne (twórczość młodzieńcza) oraz biblijne (kabała, 44!) stąd też użycie rymów, wykazanych pod 1) i 2) jest możliwe, a nawet zalecone. To samo dotyczy rymów pod 3); c) — **charakter utworu:** w naszym wypadku, gdy mamy do czynienia z sonetem użycie asonansu, czy aliteracji w guście: **peyotl, rejent, jedzie** jest absolutnie wykluczone!!! Rym ortodoksalny, oto co jest związane wprost nierozdzielnie z pojęciec sonetu! Sonet, w którym znajdzie się jakieś odstępstwo od rymu zupełnego przestaje być sonetem, tak jak byk, pozbawiony t. zw. cech pierwszorzędnych staje się automatycznie wołem!

Też same względy, a więc epokę, styl i specyficzne wymagania kompozycyjne sonetu winien adept mieć na uwadze przy budowie całości konkursowego zakończenia. Chociaż... jak się pokaże, możemy czasem nie bez powodzenia stosować fakturę futurystyczną i to bez uszczerbku dla piękna utworu. Oto kilka przykładów różnego sposobu zakończenia sonetu „Jastrząb":

1. Zakończenie refleksyjno-dydaktyczne (często stosowane w sonecie):

O miła, w krwawe rany źle sączysz oleje.

2. Zakończenie klasyczne:

Ach wiem, już nie zapłoną dla nas hymeneje!

albo:

O niewiasto, w uczuciach zmienna jak Proteje!

3. Zakończenie symboliczne:

Tak pnie trującą wstęgą ciemne orchideje...

Wytrawny i perwersyjny rym „orchideje", jak również niedomówienie (pnie trującą wstęgą— niepowiedziane: uduszą, oplotą), nadają temu wierszowi charakter ekspresji symbolicznej, emocjonalnej i metafizycznej. Możemy przytem (dla większego efektu) dodać wielokropek po wyrazie „sidła".

4) Zakończenie epigramatyczne (również częste u dawnych mistrzów sonetu), które w jednem zdaniu ukazuje stosunek osobisty poety do omawianej sprawy. Np. ironiczne (à la Byron):

Ja wolę dzisiaj kochać za cztery gwineje

albo romantyczne:

I trwożysz mnie i wabisz w zwodne wspomnień knieje

(dźwiękowo prawie tak piękne jak „I szła muzyka coraz cichsza, coraz dalsza...").

5) Już wiersz 13: „sama w niebezpieczeństwie innym stawiasz sidła" ma poniekąd charakter epigramatyczny. (Może właśnie dlatego poeta **nie chciał zepsuć sonetu zakończeniem osłabiającem napięcie**, albo przytłumiającem myśl?!!!)

Ale **est modus in rebus!** Jest sposób zamknięcia sonetu przez powrót od refleksji znowu do świata wrażeń, do rzeczywistości:

Patrz, zboczem Czyrdahu cwałują bobsleje.

Obraz cwałujących bobslei jest tu, być może, anachronizmem, ale dzięki niemu właśnie uzyskujemy piękny chwyt — udziwnienie, podobnie jak Mickiewicz w sonecie XI „Ałuszta w dzień" („w jego falach gra światło jak w oczach tygrysa"). Zresztą M. używa częściej słów wyszukanych, np.: rym lasy — ananasy (w s. XIV „Pielgrzym"), metafora „wojsko wielorybów" (w „Ajudahu").

6. — Zakończenie przez eksklamację w stylu Młodożeńca:

Tam tam kum kum, tramdramdram ohej! e!

Jest ono może niezbyt szczęśliwe. Upoważnia nas do takiego eksperymentu jedynie dodaistyczne zakończenie sonetu V „Widok gór ze stepów Kozłowa" („To Czyrdah! Aa").

7. — Wreszcie zakończenie enigmatyczne, **przenoszące cały utwór w nieskończoność recytacyjną**, jak w popularnej piosence „W garnku dziura, miły Romciu", lub w czastuszce rosyjskiej „U popa była sobaka":

Strzeż się jastrzębia, jeszcze raz jego koleje przypomnij: biedny jastrząb... i t. d., da capo.

Dość chyba tych kilku przykładów, by dać pojęcie jak piękną i pouczającą zabawą artystyczną (sic, sic) może być wykańczanie wierszy cudzych dla koryfeusza, względnie adepta. To też spodziewać się należy, iż po rozstrzygnięciu konkursu i po wykończeniu sonetu „Jastrząb" przez powołane jury, Mickiewicz będzie już mógł spokojnie przewrócić się w grobie na prawy (hygjeniczniejszy!) bok i westchnąć z ulgą: —**„Oopus posthumum: opus operatum"...** Co do mnie, cichy i bezinteresowny pracownik naukowy, na konkursie nie wystąpię. Rymy, nieużyte w warjantach zakończenia, jak również rymy z rejestru sidła (że tylko wymienię liczydła, wodzidła, mydła, szydła, powidła, bydła, kropidła, motowidła, smarowidła, żydłak) mam zamiar zużytkować w utworze, któryby stał się ogniwem łączącem „Sonety Krymskie" Mickiewicza z „Sonetami Tatrzańskiemi" Nowickiego.

Aron Pirmas.

Uwaga! Druk i przedruk warjantów wiersza, oraz wyliczonych w niniejszej pracy rymów bez powołania się na źródło zabroniony! Copyright by Aron Pirmas, Zlinki, 1936.

*) ccd eed, albo też: cdd cee.

Jeden raz i nigdy więcej

Jeżeli ktoś nadaje taki tytuł swym pamiętnikom, łatwo się domyślić, że mu nie bardzo podobało się w tem życiu. — Tak właśnie nazwał swe pamiętniki filozof niemiecki Teodor Lessing, zamordowany na wygnaniu w Marienbadzie w Czechosłowacji w 1933 roku. Życie tego filozofa istotnie było „górne i chmurne", poczynając od tragedji w domu rodzicielskim, który był „piekłem strindbergowskiem", poprzez walkę ze wszystkiemi ciemnemi siłami Niemiec, a kończąc na krwawym epilogu. Wdowa zamordowanego filozofa Ada Lessing przystąpiła obecnie do wydania zbiorowego jego dzieł. Narazie ukazał się tom pierwszy tego wydania. Pamiętniki Teodora Lessinga miały się ukazać w trzech tomach, lecz kula mordercy przerwała pracę filozofa. Pozostał więc rękopis, obejmujący tylko dzieje jego lat dziecięcych i wspomnienia młodości.

Na swej drodze życiowej Teodor Lessing miał sposobność zapoznać się z wielu wybitnemi osobistościami. Ojciec jego był lekarzem Hindenburga. Młody Lessing należał przez pewien czas do romantycznie nastrojonego koła przyjaciół Stefana George. Ludwik Klages był z nim w zażyłych stosunkach. Później jednak mistycyzm... doprowadził Klagesa do antysemityzmu. Stosunki się zerwały. Tej zdrady przyjaciela Lessing przez 28 lat nie potrafił przeboleć, ani wytłumaczyć sobie zaszłej zmiany. Ludwik Klages stał się jednym z czołowych pionierów narodowego socjalizmu i propagował „ubóstwianie krwi" — „aryjską pochodnię krwi", uważał Wagnera i Stefana George za Żydów i potępiał ich twórczość jako wyraz ducha obcej rasy. Los chciał, aby strzał, którego ofiarą padł Teodor Lessing pochodził z obozu, wychowawcą którego był przyjaciel od serca jego młodości, Ludwik Klages.

Również fatalną — mimowiednie — rolę w życiu Teodora Lessinga odegrał Hindenburg. Mianowicie artykuł krytyczny, który Lessing napisał w r. 1925 o Hindenburgu wywołał napaść nacjonalistycznie usposobionej studenterji na profesora. Pod wrażeniem tego napadu Lessing —po 18-letniej działalności w charakterze profesora filozofji napisał sprawozdanie krytyczne z całego swego życia p. t. „Mój testament". O swych napastnikach pisze tam: „Jeśli ci ludzie są Niemcami, to cóż za honor szczególny być Niemcem?" — „Testament" Lessinga ukazał się jako dodatek do jego pamiętników. Pamiętniki te posiadają wielką wartość jako przyczynek do poznania dziejów życia duchowego Niemiec.

G. W.

W najbliższym numerze „Kolumny" artykuł dr. K. W. Nowaka p. t. „Blaski i cienie baroku moljerowskiego w teatrze wileńskim".

Czasopisma nadesłane

ŚRODY LITERACKIE, Nr. 3. Zawiera wiersze Jerzego Zagórskiego oraz artykuły: Narębskiego — o możliwościach urbanistycznych Wilna, Cywińskiego — o przekładach D. Bechana poezji polskiej na jęz. rosyjski, Czengerego — o teatrze polskim na Łotwie i in. Ciekawy dział polemiczny. Cena n-ru została znacznie obniżona.

SKAMANDER, nr .66. Zawiera wiersze Karpińskiego, Karskiego, Ginczanki, Miłosza, Baka, Iwaszkiewicza, Jasnorzewskiej i Szemplińskiej, artykuły Siedleckiego i Krzywickiej, fragmenty powieści André Malraux i Szelburg-Zarembiny, oraz rysunki satyryczne Transa Masereela.

NOWA WIEŚ, nr. 7. Artykuły Leona Kruczkowskiego, Paul Nizana i in., wiersze, fragmenty powieściowe, recenzje.

BUDOWA nr. 1. Nowopowstałe czasopismo literacko-artystyczne wydaje grupa literatów łódzkich. Artykuły Piechala, Strzemińskiego, wiersze Jastruna, Timofiejewa, Sowińskiego, fragmenty powieściowe, recenzje.

Z poezji białoruskiej

MICHAŁ MASZARA

PRZEDWIOŚNIE

III.

Dosyć łez, dosyć płaczu i żalu
to, co było — to koniec, to kres
ponad ziemią się zorza rozpala
i płynąca budzi się pieśń.
Burzo wyj, bezlitosna się wzmagaj,
tobie w twarz pójdzie młody nasz krok,
nasze piersi to moc i odwaga,
żywe życie niesiemy przez mrok.
To, co było — ciemności bez granic,
to, co jest — krzyż na piersi, jak głaz,
tylko dzwoni pieśń przed świtaniem
zbudź się,
powstań,
idziemy,
już czas.
Dosyć żalów płaczliwych i marnych
to, co było — to koniec, to kres,
dość nas wieki poiły pijanych
mętami łez.

JÓZEF PUSZCZA

*
* *

Białonogi roztańczył się miesiąc
w rozczochranych listowiach i klonach;
bujnych włosów nie chce się zwiesić
w taki wieczór owsianozielony.

Niechaj mgła parnem mlekiem omyje
moją głowę majami pachnącą;
zanurzony w soczystej kalinie
wycałuję się z biednym miesiącem.

I odejdę błękitną murawą
do urwisów pastuchów, do boru;
niech mnie wierzby-łoziny przygarną,
bom się upił chmielami wieczoru.

Hej, żuławy w szarej plecionce
po dolinach zadmijcie mgliście
mnie promieniem opasze słońce
wyplątane z zieleni liści.

Pójdą pieśni kłosami po lesie
jak poranek uśmiechną się w klonach
O, jak nie chce się głowy zwiesić
w taki wieczór owsianozielony.

NATALJA ARSENJEWA

*
* *

Nie kalina do słoneczka się wyciąga
nie gwiazdeczka miesiąca wygląda.
Alonka na grobli księcia wyczekuje
szepce, wróży, jego przywołuje.
Mój ty luby, miłeńki
sokoleńku,
patrzy świeci miesiąc bielusieńki
w moje okienko.
Przyjdź, ja tobie, miesiącu mój
pokłonię się,
do twego serca, sokole mój
przytulę się.
Dam ci wieniec, dam ci wieniec
wieniec nad wieńce.
Na szczere przywitanie
na wieczne miłowanie,
mój sokole, księciu!
Nie zawsze słoneczku po niebie wędrować,
nie zawsze ludziom na ziemi miłować,
Pohulał książę z Alonką gorącą
do jego całunków śpieszącą.

Pohulał się z młodą, nacieszył się
blisko miesiąc przyjeżdżał nad groblę,
blisko miesiąc przyjeżdżał i śpieszył się
a potem gdzieindziej pocieszył się.

Nie kwitnąć lelijom zimą złą,
nie pieścić Alonce jego rąk.
Nie splatać wianeczków kiedy kwiatów niema,
nie kochać, miłować, kiedy jego niema.

Przełożył JERZY PUTRAMENT.

Tabela loterji

Z DNIA 17 STYCZNIA

I-e i II-e ciągnienie

Złotych 100.000 na nr.: 51047

Złotych 10.000 na n-ry: 45393 63465 31723

Złotych 5.000 na n-ry: 4305 123513 151985

Złotych 2.000 na n-ry: 3731 14321 14997 43206 74301 74968 113481 133281 136134 136814 140245 165580

Złotych 1.000 na n-ry: 8884 10440 14262 18657 19999 39813 40456 47475 58049 58285 62170 64251 67418 69189 71871 81393 81866 82237 89304 90776 92801 92941 120281 121803 147440 153048 161182 162413 175653 178482 188121

Wygrane po 200 zł.

46 89 165 346 67 402 872 923 93 1088 121 209 368 463 591 640 758 85 884 96 2083 95 218 66 99 411 605 13 798 806 938 3269 312 14 68 624 59 782 913 92 4009 81 94 112 239 90 351 402 37 81 566 611 62 793 893 952 94 5028 64 100 245 83 494 551 807 30 6064 115 210 28 35 303 447 85 516 53 621 871 953 7000 28 228 35 492 646 710 24 59 64 86 831 82 8031 94 119 363 527 97 752 9140 338 546 48 87 715 811 83 949

10045 287 363 96 439 45 509 24 689 793 964 11027 47 79 151 215 32 89 415 37 607 39 51 918 12364 406 566 99 639 44 772 85 927 52 13110 20 35 333 752 14185 311 827 87 922 24 15010 154 83 429 84 799 952 55 91 16256 89 496 98 547 631 714 833 55 928 17085 268 313 37 70 90 411 73 78 562 643 94 711 89 937 18019 65 99 343 78 89 427 848 81 908 10 27 19009 54 80 100 358 436 813

20279 414 527 925 21020 196 286 388 424 51 689 777 805 90 994 22009 220 568 600 85 94 719 43 78 800 922 41 90 23017 44 466 508 61 614 72 877 977 24127 89 217 88 422 70 527 29 38 604 703 881 97 25011 126 363 95 422 56 539 46 603 761 88 995 26034 133 238 410 859 27047 139 350 400 593 646 63 911 50 28173 303 75 452 93 615 53 725 27 29054 88 212 419 569 86 617 881 95

30151 252 313 20 83 503 60 620 97 786 801 935 68 31008 30 117 289 618 89 797 826 988 32044 132 78 431 579 705 19 34 89 951 79 33194 319 577 930 39 34022 284 337 572 82 88 623 869 948 35121 240 322 487 532 85 95 608 794 36127 301 79 559 727 36 859 37379 444 68 84 500 65 36 729

38313 402 466 661 39055 86 100 73 224 72 439 573 630 965 67.

40211 352 59 77 98 445 507 80 81 675 828 69 41115 75 557 774 460 89 94 666 80 715 991 42178 79 278 349 576 93 633 54 86 832 917 85 43038 59 130 93 251 373 426 548 70 701 9 842 942 44118 265 503 51 670 845 82 45020 140 71 242 88 91 396 503 10 89 716 99 46165 74 247 387 410 96 577 694 727 807 47129 284 441 622 59 776 923 48025 288 366 406 74 520 60 647 762 844 49305 69 402 69 529 686 782 886 927.

50141 42 79 203 32 369 516 20 32 600 96 767 927 77 51084 148 289 367 421 46 546 822 49 73 77 985 52114 28 304 9 11 466 73 91 786 843 53143 44 54 338 467 508 48 713 33 882 54022 74 191 96 322 582 774 817 933 55042 46 219 363 466 600 722 28 36 92 56036 45 179 356 469 521 602 16 95 98 752 821 95 994 99 57073 170 276 352 700 58075 310 13 88 93 419 541 97 620 850 69 59301 96 566 602.

60114 381 534 798 949 98 61183 326 24 454 568 680 700 814 23 917 62047 106 212 19 344 49 63 93 460 65 690 734 56 817 41 69 88 964 92 63067 72 124 347 63 664 737 977 87 64006 27 52 246 52 347 453 568 739 945 67 97 65324 57 424 44 67 553 55 73 647 58 707 924 66068 142 372 469 733 70 805 32 65 67002 41 45 56 294 342 66 613 42 62 928 68018 35 133 233 44 385 445 84 509 58 91 97 601 764 931 69300 61 83 440 68 79 660 83.

70067 153 63 263 336 524 601 40 61 70 852 911 71018 74 232 359 710 23 43 84 72197 348 418 23 58 648 81 816 30 986 73667 823 989 74023 60 116 63 221 393 504 16 698 791 918 75227 52 64 443 528 602 48 60 825 940 84 86

76173 390 403 553 610 64 801 8 77 967 82 77221 55 412 546 617 36 88 94 800 78133 35 503 708 94 968 79002 120 46 230 96 440 507 608 890 917 99

80043 215 25 433 538 717 61 826 33 64 81006 104 17 271 83 510 57 783 806 71 82023 191 97 336 54 85 578 695 920 40 51 83064 120 66 74 98 306 30 450 736 928 45 84314 501 74 625 918 36 54 85063 76 133 262 397 609 98 771 860 87 968 92 86154 55 99 250 346 73 424 581 716 97 87056 67 193 335 439 49 501 91 613 733 49 807 942 88045 190 210 371 474 80 98 517 76 761 80 841 61 949 89029 102 92 225 303 93 438 577 609 91 93 767 860 928 61

90046 70 151 93 462 615 60 63 731 36 819 36 57 70 91 91058 103 237 346 746 98 838 92034 64 65 76 96 295 730 852 93055 126 94 249 308 663 980 94125 224 353 64 501 67 779 910 95058 184 85 311 15 27 507 696 817 989 96036 360 65 68 444 78 720 943 97829 42 98072 132 425 46 609 82 765 842 91 97 910 04 99054 64 260 371 519 25 38 702 849 94 907 12 31

100335 65 68 443 44 61 559 69 85 732 95 858 983 101075 154 213 525 801 2 17 958 102047 55 223 99 330 419 621 814 63 88 960 103014 88 101 24 476 932 68 104081 193 224 303 497 98 555 57 869 85 904 105003 160 84 296 349 58 687 962 106001 6 160 257 86 386 470 550 107182 96 256 302 24 35 72 576 99 615 700 862 912 108097 98 115 64 280 336 91 429 537 71 677 904 109093 363 504 609 748

110002 6 87 240 59 404 21 597 663 97 111010 291 99 478 559 775 823 112328 453 523 656 724 831 954 113136 206 60 380 90 406 502 612 939

114034 304 599 637 902 26 85 115474 668 79 791 873 116088 116 202 534 632 81 82 117153 325 84 453 607 93 790 826 930 65 76 118033 114 217 301 609 58 94 712 119163 232 58 91 345 62 437 561 631 830 46 919 70

120049 80 104 76 261 463 540 43 635 51 750 75 826 71 914 72 121098 303 87 417 22 736 900 122029 125 63 69 209 361 455 70 84 123060 117 331 616 741 959 73 124128 75 342 83 453 521 95 641 79 96 749 807 62 914 125191 202 482 97 530 735 71 86 126086 93 122 91 97 444 569 715 34 829 921 41 127065 138 45 397 408 603 41 85 778 845 65 128124 66 282 336 94 428 518 84 606 15 929 129149 226 86 304 44 554 77 647 735 855 910 35 87

130182 90 292 304 21 64 83 460 561 766 131325 449 553 716 895 132068 255 407 28 46 769 816 47 133040 186 91 293 550 619 33 895 920 134079 293 99 417 31 544 634 763 881 135101 78 288 395 427 28 564 97 804 136008 12 19 47 128 270 507 11 680 700 37 89 822 137118 250 446 69 641 42 138060 152 308 440 574 87 681 724 36 61 943 95 139046 408 18 560 623 25 68 724 53 74 906

140063 107 210 318 51 460 508 93 631 50 704 5 15 52 859 973 141047 79 94 119 293 399 405 44 72 548 52 665 97 935 142008 71 156 71 239 410 513 32 689 841 68 70 984 143092 108 64 327 33 45 400 42 98 507 691 860 144033 131 73 81 283 86 458 555 740 876 935 41 89 145173 445 61 521 41 83 693 750 52 82 865 146078 94 232 33 40 49 67 555 734 889 943 81 147006 114 48 544 76 691 724 885 148033 155 225 429 61 517 93 601 51 95 862 990 149272 84 93 332 73 413 81 82 508 43 79 864 982

150050 102 242 530 44 65 675 151170 220 310 481 613 707 18 32 42 862 79 97 908 42 51

152095 319 463 523 607 60 712 16 840 153220 359 491 504 28 623 42 88 732 43 930 93 154068 114 27 89 321 439 603 715 78 419 155148 335 73 411 565 670 833 94 999 156087 92 543 50 53 55 80 682 749 157051 350 56 567 679 158122 58 69 314 487 648 711 54 803 43 946 159080 161 274 462 566 691 733 818 89

160038 40 126 462 513 38 675 909 29 44 161070 111 232 414 86 630 88 715 882 162172 268 416 526 817 40 163257 97 340 532 90 611 790 805 14 164052 105 306 835 59 165207 30 336 412 71 95 574 85 608 34 721 809 28 57 68 926 166003 44 108 51 65 204 548 49 636 51 86 889 926 167058 63 160 317 58 72 429 48 74 79 507 64 635 782 900 168050 84 207 76 85 594 926 169182 278 351 400 50 518 630 719

170035 642 47 73 822 75 171113 264 91 428 956 172264 676 701 968 173065 117 54 89 268 380 421 819 21 68 919 48 62 174052 85 318 404 46 64 66 533 69 681 175106 337 401 515 57 623 858 92

999 176005 164 221 522 68 603 847 177126 45 272 326 429 96 544 85 607 783 828 40 959 178299 340 408 612 23 775 890 903 12 179068 86 419 16 550 55 926

180092 490 515 67 601 90 763 933 56 181012 100 260 84 340 402 5 10 79 563 711 833 96 987 182223 67 88 441 577 989 183011 59 364 448 51 82 525 48 717 54 87 94 97 827 57 72 91 940 41 184238 317 422 88 89 90 800 185033 59 185 327 31 66 489 657 86 894 939 47 77 94 186071 274 77 392 528 53 880 969 94 187463 560 94 641 797 842 61 927 188104 48 83 202 33 354 423 770 89 831 913 89 189014 19 21 41 88 146 251 330 458 828 944 79

190132 461 694 702 873 98 191008 22 29 99 312 431 42 501 36 662 742 56 916 192151 258 74 373 687 714 87 816 86 902 24 193053 66 117 87 345 407 529 650 711 66 835 923 33 194004 81 172 82 265 79 344 71 79 91 519 22 811 39 923

III-e ciągnienie

Po złotych 200

728 32 1226 436 524 811 90 2173 343 455 523 98 857 3777 4114 245 96 418 590 856 5148 260 368 86 442 661 859 80 912 6200 2 486 810 922 7022 850 910 68 8206 43 302 483 713 9147 986

10197 322 564 931 11042 519 653 12016 454 93 711 843 988 13032 147 203 310 35 93 632 14339 41 563 895 15038 158 308 405 538 638 65 732 837 16937 95 17237 409 623 841 18206 74 705 18 57 804 19278 712 33 930 94

20150 395 511 87 803 77 945 87 21690 925 22042 65 172 92 412 819 23439 611 74 837 97 921 22 24052 88 104 318 691 853 943 25068 74 385 509 677 902 26026 74 352 949 27031 336 627 738 94 28122 25 728 29329 462 512 70 616 791 827

30492 547 79 683 831 68 31067 91 94 152 228 410 601 851 32141 209 95 383 732 991 33092 833 911 89 34247 637 848 65 35283 842 36119 60 574 37792 956 38035 357 615 77 870 39103 241 95 397 459 603 734

40017 257 433 529 639 41389 744 42198 249 403 67 725 865 969 43249 387 457 580 680 898 44679 722 987 45026 161 245 612 737 947 46058 302 503 30 814 67 987 47087 255 781 48033 136 739 826 49014 83 667 728

50178 616 819 51136 629 802 54 79 52426 81 608 32 713 53072 81 370 715 54280 351 478 527 959 55218 378 554 814 21 922 56000 21 44 47 239 84 568 783 57270 373 89 636 958 68 58244 420 592 616 58 59004 154 382 467 727

60097 118 224 419 898 61010 50 186 350 88 62396 672 740 63073 315 28 92 613 719 885 920 31 64046 47 94 472 558 76 819 65574 689 814 949 66090 144 68 246 397 711 67103 4 541 671 815 68128 616 780 69026 95 412 694 958

70274 886 93 71724 869 953 72069 397 734 52 812 71 990 73157 415 61 514 74036 379 400 672 948 75210 604 58 740 58 68 834 85

76001 167 350 588 77083 78021 525 634 808 907 79009 26 59 196 458 509 98 675 950.

80882 81036 100 439 649 82091 141 215 970 83072 140 230 367 738 85 887 972 84035 55 344 879 926 85075 117 424 572 927 86244 425 64 513 612 43 703 87228 525 88158 380 573 678 792 888 89022 239 384 481 553.

90216 957 91416 595 623 60 92028 84 528 653 782 822 998 93009 186 221 389 579 723 808 94156 418 67 542 77 95316 562 642 852 65 960 96007 70 157 324 427 870 97240 333 74 483 616 952 98166 228 42 617 99012 210 50 360 744 56 91 909.

100174 525 668 905 101219 533 102012 103643 862 104121 52 272 386 743 105197 451 809 106232 56 70 338 88 514 900 107348 76 762 108135 259 381 473 586 665 772 109226.

110482 111021 201 433 634 46 99 986 112325 593 113108 97 627 114110 233 411 50 711 24 820 73 988 115315 586 703 59 116331 44 796 955 117259 322 48 563 69 662 729 842 118091 161 465 550 95 758 70 802 90 95 119680 795 869 905 92.

120610 946 121263 307 489 626 867 98 122033 248 54 796 123115 444 699 701 832 124015 252 503 17 33 644 766 846 125135 322 25 655 69 870 98 126030 154 257 61 320 464 690 721 44 854 127026 130 332 128066 290 365 656 129083 91 161 236 40 46 310 34 47 521 57 615 775.

130219 723 131290 420 694 925 132430 74 641 711 54 56 904 21 29 133053 168 246 335 420 91 520 631 740 874 134099 113 923 93 135099 189 200 363 734 995 136051 53 112 95 202 311 449 528 61 607 917 137177 556 650 762 138141 98 517 618 139404 656 720 885 975.

140104 30 842 936 141529 666 926 142175 534 833 143021 534 917 71 144153 224 372 145241 365 66 985 146521 928 147194 403 764 906 148179 233 301 404 933 149179 452.

150012 24 468 757 999 151367 403 515 695.

152254 460 68 506 718 814 60 153045 376 944 154153 303 404 625 867 155005 693 732 68 845 156233 63 324 28 574 636 710 157336 55 985 158109 503 630 159089 421 622

160253 99 301 11 69 523 759 161090 360 497 162007 222 403 704 35 955 163132 515 164094 180 226 72 531 611 35 42 940 165527 637 847 166154 611 167033 102 309 483 774 80 892 168206 643 717 25 169029 51 123 367 696

170870 930 171307 424 29 790 894 948 99 172157 238 561 173145 82 218 447 532 632 91 98 887 987 174339 467 568 636 67 724 98 999 175140 354 462 546 47 775 176098 604 31 836 50 990 95 177320 444 845 178142 96 570 179223 479

180005 50 67 586 94 638 710 965 181056 356 404 54 588 182221 369 408 554 624 53 64 183221 63 328 686 799 847 73 184107 209 302 527 605 760 185011 381 425 558 786 186170 259 93 504 9 774 920 187026 317 32 858 188299 637 65 818 46 60 927 65 189331 459 521 694 712 17

190168 99 226 191175 257 71 638 54 998 192743 76 812 193264 455 735 856 194158 377 458 502 613 879

IV-e ciągnienie

Stała wygrana dzienna 30.000 zł. na Nr.: 33802

100.000 zł. na Nr.: 145364

10.000 zł. na Nr. Nr.: 30374 32758 32785 156603 160796

5.000 zł. na Nr.: 78736

2.000 zł. na Nr. Nr.: 10062 46322 54062 114389 118689 125798 129167 129891 143758 147681 153755 176566 182402 186202 192950

1000 zł. na Nr.: 265 10062 19037 19927 20803 26966 34457 35506 37772 38316 48422 53055 58721 58777 79542 81093 89259 90411 101121 119168 131935 134335 134928 140705 146903 148927 159415 160188 165971 168898 169116 171366 193115

Po 200 zł.

509 710 94 1356 776 804 2350 69 706 3168 223 31 376 421 44 579 603 915 4610 87 5190 541 81 6177 7879 913 43 8340 66 413 35 738 918 21 9695 162 79 226 89 312

10124 410 537 806 11175 360 94 418 55 65 541 12875 13000 185 89 92 908 14116 400 56 529 604 723 987 15164 274 438 536 747 894 962 16041 194 486 17019 133 249 860 18165 673 790 19098 313 873 97

20062 316 456 78 971 21106 54 94 233 47 62 579 22068 408 534 852 23195 428 80 536 784 24242 44 320 456 25123 45 255 75 770 867 975 26084 371 432 820 27033 257 624 28365 416 617 842 976 29016 325 405 77 890 980

30125 461 810 30 913 31405 991 32396 444 33081 180 201 26 34054 138 447 716 90 862 904 35707 88 36430 35 45 692 37222 360 75

38231 464 582 629 34 761 805 39068 208 849 63

40160 264 680 862 41150 450 587 615 764 943 52 42236 312 507 626 963 43198 560 64 976 44051 272 430 41 704 45023 128 46137 425 879 47088 734 808 985 48340 483 570 622 56 64 737 49020 456 672 93 768 929 82

50108 44 393 716 37 888 903 51087 140 294 366 650 711 52073 543 746 810 973 53290 546 643 850 938 54492 563 823 930 72

55125 71 546 678 56177 362 818 81 57827 28 970 58245 48 71 674 59132 53 78 272 393 889 948

60046 102 24 65 250 607 786 934 61026 52 135 331 554 655 62042 470 864 919 63787 976 64129 272 65007 167 96 257 383 932 66280 359 490 606 950 67150 87 313 58 597 887 980 68151 374 427 623 799 69401 7 29 560 620

70113 465 570 71220 326 58 618 72067 305 25 39 71 599 658 810 73155 392 669 708 803 65 933 74101 312 542 56 712 854 908 75088 313 76322 562 627 30 924 73 77349 780 915 66 78267 527 736 859 63 79707

80367 588 600 81009 48 54 134 59 529 61 684 82441 95 711 810 938 83081 465 726 89 84438 629 868 77 900 9 85044 170 249 55 431 923 86314 437 592 631 87310 544 927 88441 691 759 935 74 89589 729

90204 8 12 512 72 745 51 91268 337 423 501 57 92280 365 423 714 821 946 93317 38 42 474 622 94 718 45 94027 36 194 222 95038 134 880 927 96043 97077 174 274 325 88 504 740 98320 440 99246 65 84 91 412 537 610 62 891

100059 84 348 422 561 906 101015 85 488 796 859 934 102148 103278 367 417 18 688 104458 553 953 105170 330 562 106064 505 15 801 63 972 107204 456 715 926 59 108264 623 50 727 37 109466 818 987

110011 879 111265 325 762 999 112036 146 557 713 896 903 113003 78 293 388 687

114020 118 215 17 407 552 88 733 66 82 916 115504 807 963 116194 535 814 931 67 117291 368 686 876 118164 612 901 119080 151 300 544 842 65

120469 709 841 121071 83 523 827 122239 498 123257 316 93 640 763 124085 151 335 402 125043 98 149 61 320 86 430 541 633 126216 352 955 127089 211 54 336 835 48 128451 662 798 923 31 69 129363 711 834

130055 61 355 67 654 131126 596 894 132251 367 599 618 957 133019 389 708 134104 206 371 477 735 95 832 135019 87 400 776 977 136208 398 458 137279 385 617 724 48 138102 395 515 625 700 32 139479 992

140523 699 702 957 141302 142477 96 629 717 908 82 143083 627 782 906 144047 949 76 145023 253 146006 162 291 775 147032 230 395 604 81 897 909 148029 150 245 310 981 149156 294 340 858 964

150211 567 151169 471 583 642 153153 379 589 154154 840 934 155161 260 823 15660 260 45 57 91 599 751 68 84 840 976 157479 617 58 821 158090 402 713 71 159186 247 61 448 576 952 80

160050 438 792 850 161456 142062 515 163185 655 91 925 164082 115 23 335 402 677 866 923 165244 69 166087 98 125 486 559 97 167122 53 89 354 473 676 168109 332 603 938 169152

170081 347 481 538 47 639 724 171410 172188 255 173185 412 719 46 77 843 45 95 981 174089 590 175235 432 56 87 553 780 95 176613 177006 346 661 69 821 920 80 178135 210 51 74 659 65 179152 56 286 305 423 795 948

180340 661 907 181131 69 412 619 182193 398 635 66 843 183195 528 184574 870 94 185015 69 299 344 470 662 970 186443 925 187347 489 188158 211 631 189080 805 914

190059 294 421 556 744 805 53 191102 15 330 96 589 617 872 192020 57 293 830 193010 452 82 604 737 194075 600 95 785

Nowości wydawnicze

— **Eustachy Czekalski. Srebrne Świerki. Powieść. Wyd. Sp. „Płomień". Warszawa.** Znany odtwórca warszawskiego życia w powieściach „Szeroki Dunaj" i „Najukochańsze Miasto", długoletni współpracownik „Świata", dał w ostatniej swej powieści kalejdoskop, film, migawki z życia naszej stolicy. Widzimy całe grono typów warszawiaków, tej osobnej nacji w Polsce, urzędujących w knajpach, (przeważnie), w różnych środowiskach, na ulicy, w mieszkaniach i na trawce podwarszawskiej.

Bohaterką, wkoło której się powieść obraca, jest piękna i w pełni powodzenia artystycznego Anna, malarka, biorąca nagrody, ale mająca pętaka męża, z którego żadnej pociechy nawet dziecka się nie może spodziewać, mimo że wyjątkowo jak na kobietę pracującą zawodowo, pragnie go, gdyż jest zdrową naturą i chce swe siły i zdolności przelać w potomstwo. Romans jej z poetą Franciszkiem, gorąca wzajemna miłość, daje Annie w rezultacie upragnione dziecko, ale choruje ciężko, a mała coreczka umiera. Po tem przejściu, znów życie przygasłe podnosi się triumfalnie i Anna odnajduje siebie. Cała książka, to właściwie szereg nowel i epizodów, zdarzeń romansików i przygód miłosnych, pisana żywo, z doskonałą znajomością środowiska, daje właściwy obraz Warszawy, tej szumiącej, jak piana po głębszej warstwie wody. **Hel. Romer**

— **A. Zębalski — „Osadnictwo robotnicze", „Służba lekarska w zakładach pracy", Instrukcje bezpieczeństwa pracy, dotyczące „Pędni",** wyd. Inst. Spr. Społ. Praca p. Zębalskiego stanowi siódme z rzędu wydawnictwo Instytutu z dziedziny rynku pracy i bezrobocia. Zakres tej pracy ograniczony jest do spraw osadnictwa robotniczego podmiejskiego, przyczem sprawa osadnictwa bezrobotnych związana jest tu z zagadnieniem osadnictwa mieszkaniowego robotników wogóle, osadnictwem powstającem samorzutnie, bądź organizowanem planowo na peryferjach miast i osiedli fabrycznych. Autor analizuje warunki, w których osadnictwo to ma największą rację bytu w zależności od zatrudnienia i wyciąga wnioski, dotyczące planowej akcji osadniczej.

„Służba lekarska w zakładach pracy" stanowi jedyny w naszym kraju zbiór materjałów dotyczących praktycznej realizacji na terenie fabryk zasady „lepiej zapobiegać chorobom niż je leczyć". Znajdują się tu informacje o tem, co i jak zrobiono w Polsce, aby zmniejszyć chorobowość w przemyśle.

Instrukcje o „Pędniach" są pierwszemi pracami tego typu wydanemi przez Instytut. Forma omawiania każdego poszczególnego zagadnienia na oddzielnych kartkach ma na celu ułatwić dobranie materjału instrukcyjnego o bezpieczeństwie pracy do miejscowych potrzeb danego warsztatu.

HUMOR

GRZECZNY.

— Czy nie znajduje pan, że w ostatnich czasach bardzo się postarzałam?

— Oh, tylko zewnętrznie, droga pani, tylko zewnętrznie.

DZIECI.

— Lolu, musisz zjeść swą porcję. Wiele dzieci byłoby zadowolonych, gdyby miało choć połowę tego, co ty.

— I ja też, mamusiu.

KOLĘDZY Z ŁAWY POSELSKIEJ.

Jeden ze znanych posłów angielskich jest z zawodu weterynarzem. Po gorącej dyskusji przeciwnik posła pyta go znienacka:

— Mister Iks, pan jest, zdaje się, weterynarzem?

— Tak... a o co chodzi, czy pan chory?

Teatr i Muzyka

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— **Popołudniówka!** — Dziś, w niedzielę 19.I o godz. 4 dana będzie po raz ostatni na przedstawienie popołudniowe wielce interesująca sztuka współczesna Trigera p. t. „Szczęśliwe małżeństwo". Ceny propagandowe.

— Wieczorem o godz. 8,15 — wystąpi po raz drugi i ostatni w Teatrze na Pohulance czołowy laureat I-go międzynarodowego konkursu im. F. Chopina **Grzegorz Ginzburg.** W programie: Chopin — a) 2 ballady g-moll i f-moll. b) 6 etiud op. 25. c) Polonez as-dur. Mozart—sonata A-dur z warjacjami. Beethoven — Busoni — Ecossaise Beethoven — marsz turecki. Rameau — Godowski — a) Elegja, b) Tambourin. Ceny od zł. 1.30 do 5,40. Bilety wcześniej do abycia w kasie teatru „Lutnia", zaś od godz. 5 pp. w kasie teatru na Pohulance. Wszystkie kupony i zniżki nieważne.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA".

— **Występy Elny Gistedt.** Dziś po raz trzeci ukaże się ostatni sukces sezonu pełna humoru i przezabawnych sytuacyj operetka Falla „Królowa Miljardów". Oprócz Elny Gistedt role popisowe w tej nowości mają Sława Bestani, M. Wawrzkowicz, W. Szczawiński i K. Wyrwicz-Wichrowski.

— **Dzisiejsza popołudniówka w „Lutni".** — Dziś o godz. 4 pp. po cenach zniżonych ukaże się świetna operetka amerykańska „Rose Marie" w obsadzie premjerowej.

— **Widowisko dla dzieci w „Lutni"** Dziś o g. 12,15 po raz ostatni w sezonie grane będzie widowisko dla dzieci „Mały gazeciarz". Ceny miejsc od 15 groszy.

— **Jubileusz Józefa Ciesielskiego w „Lutni".** Komitet jubileuszowy ku uczczeniu XXV-lecia pracy scenicznej Józefa Ciesielskiego niniejszem podaje do wiadomości, iż obchód jubileuszowy wyznaczony został na piątek dnia 31 b. m. Wystawiona zostanie świetna operetka Kalmana „Bajadera".

TEATR „REWJA", ul. Ostrobramska 5.

— Dziś, w niedzielę, 19 stycznia o godz. 4,15, 6,45 i 9,15 ostatnie trzy przedstawienia programu rewjowego p. t. **„Romanse cygańskie".**

REWJA „WESOŁY MURZYN", Ludwisarska 4.

— Dziś ostatni dzień programu rewjowego p. t. „Zastaw się a postaw się" w 2 częściach i 18 obrazach.

Początek przedstawień o godz. 4. 6,30 i 9 w.

Ofiary

Pracownicy III-go Urzędu Skarbowego w Wilnie składają 50 zł. (pięćdziesiąt zł.) na budowę pomnika Marszałka Piłsudskiego z okazji dnia imienin p. Naczelnika Henryka Szutowicza.

Strajk w Żyd. Gminie Wyznaniowej został zakończony

Trwający od 6 tygodni strajk 70 pracowników Żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Wilnie został po całonocnych pertraktacjach w piątek o godz. 4 nad ranem zakończony. Roli medjatorskiej w tym przeciągającym się ponad miarę konflikcie, podjęli się dwaj żyd. działacze społeczni Wilna, doktorzy A. Globus i J. Kowarski, którzy zaprosili onegdaj na konferencję przedstawicieli obu stron do lokalu Związku Lekarzy Żydów.

Konferencja trwała przez całą noc. Przewodniczyli jej jako gospodarze lokalu i niezainteresowani bezpośrednio dr. dr. Globus i Kowarski. Gminę reprezentowali pp. prezes Gminy Parnes, or. z członkowie zarządu: inż. Kabacznik, adw. N. Sejfer i adw. Kapłan. Ze strony Zw. Zaw. Prac. byli obecni pp. Wald i Trupiański, jako delegaci zaś strajkujących brali udział w rokowaniach pp. Grynhaus i Trocki oraz pani Wewiór.

W toku pertraktacyj wysunięto z różnych stron szereg propozycyj, które obecni starali się uzgodnić. Po długich pertraktacjach doszły strony do uzgodnionej decyzji, że ogólna suma redukcji uposażeń pracowników Gminy ma wynieść 16 tys. zł. Sumę tę pozostawiono do rozdzielenia pomiędzy siebie pracownikom samym.

Tak więc długotrwały strajk, przynoszący szkody zarówno gminie, jak i pracownikom — (wedle pisemnego oświadczenia przedstawicieli Gminy podczas pertraktacyj u Inspektora Pracy, jak oświadczył jeden z przedstawicieli gminy, Gmina za czas strajku pensyj pracownikom nie wypłaci) został wreszcie zlikwidowany. W niedzielę powróci cały personel Gminy do pracy.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że do prezesa Gminy p. Parnesa zwrócono się wczoraj ze strony Zw. Zaw. Pracowników o kontynuowanie rozmów, dotyczących likwidacji strajku. — Pracownicy wysuwają jeszcze szereg dodatkowych żądań m. in. zapłaty za cały czas strajku i t. d.

Rozmowy w tym samym składzie osób odbędą się dziś wieczorem. (m).

KRONIKA

Niedziela 19 Styczeń

Dziś: Henryka B. W.
Jutro: Fabjana i Sebastjana

Wschód słońca — godz. 7 m. 34
Zachód słońca — godz. 3 m. 26

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologji U. S. B. w Wilnie z dnia 18 I. 1935 r.

Ciśnienie 750
Temperatura średnia + 2
Temperatura najniższa —3
Temperatura najwyższa + 2
Opad ślad
Wiatr południowy
Tendencja zniżkowa
Uwagi: pochmurno, po południu deszcz.

BIBLJOTEKI I MUZEA.

— **Bibljoteka im. Tomasza Zana** (ul. Wielka Pohulanka 14—15) — codzień, godz. 10—20 — poniedz. — 13—20. **Bibljoteka Uniwersytecka** — g. 9—15 — czytelnia czasopism i publiczna do 20. **Bibljoteka Państw. im. Wróblewskich** (Zygmuntowska 2) w dni powszednie g. 9—15 i 18—21.

— **Bibl. Wiedzy Religijnej i czytelnia** czasopism — Zamkowa 8, I p. — środy i soboty, g. 16—19.

— **Bibljoteka i Czytelnia R. W. Z. A.** Cela Konrada — Ostrobramska 9, otwarta codziennie od godz. 17—19. (Czasopisma artystyczne i literackie polskie i w obcych językach).

— **Muzeum Archeologji Przedhistorycznej USB.** (Zamkowa 11) poniedz. i czwartki 12—14, wtorki g. 16—18. **Muzeum Etnograficzne USB.** (Zamkowa 11) — wtorki i środy — 12—14 — piątki 16—18. **Muzeum Przyrodnicze USB** (Zakretowa 23) w niedziele i środy — godz. 11—14. **Muzeum Towarzystwa Przyjaciół Nauk** (ul. Lelewela) — niedziele — godz. 12—14. **Muzeum Białoruskie** (Bazyljanie, Ostrobramska 9) — codzień — oprócz dni świątecznych — g. 9—12, w niedziele i święta — po uprzedniem porozumieniu się z Dyrekcją. Bibljoteka w dni powszednie oprócz poniedziałków — g. 12—15. **Muzeum Ikonografji Wilna i Zbiorów Masońskich** (Zygmuntowska 2) w soboty — g. 12—15.

DZIŚ W DZIEŃ DYŻURUJĄ NASTĘPUJĄCE APTEKI.

1) Chróścickiego i Czaplińskiego — ul. Ostrobramska 25; 2) S-ów Chomiczewskiego — ul. W. Pohulanka 25; Miejska, ul. Wileńska 23; 4) Filemowicza J. i Maciejewicza K. — ul. Wielka 29; 5) P. Jundziłła — ul. Mickiewicza 33; 6) S-ów Augustowskiego Fr. — ul. Kijowska 2; 7) A. Wysockiego — ul. Wielka 3; 8) B. i I. Frumkinów — ul. Niemiecka 23; **9) P. Zasławskiego — ul. Nowogródzka 89; 10) Wł. Szantyra — ul. Legjonów 10; 11) Wit. Zajączkowskiego — ul. Witoldowa 22; 12) S-ów A. Paka — ul. Antokolska 42;** 13) A. Rostkowskiego — ul. Kalwaryjska 31. (Podkreślone dyżurują także w nocy).

RUCH POPULACYJNY W WILNIE.

— ZAREJESTROWANE URODZINY: 1) Stryjewski Zbigniew, 2) Wakman Małka, 3) Łojko Edward, 4) Mowsz Gita, 5) Pławska Krystyna Marja, 6) Łunerówna Fejga, 7) Abramowicz Ryszard.

— **Zgony:** 1) Dziekiński Aleksander, emeryt lat 60; 2) Ekmanowa Sora, lat 92; 3) Sprangi nowa Ludwika, lat 56; 4) Michniewicz Józefa lat 36; 5) Łopuni Józef, ogrodnik, lat 63; 6) Sznejdmanowa Rachela; 7) Żydowicz Mieczysław, ekspedjent, lat 28; 8) Gubryn Chaja, krawcowa, lat 47, 9) Niewolinowa Julja, pensjonarjuszka, lat 80; 10) Chmielowska Michalina lat 72.

PRZYBYLI DO WILNA DO, Hot. GEORGES'A: Schweitzer Zygmunt z Krosna; Grabowski Jan, inż. z Warszawy; Dalewski Jan z Warszawy; Szalewicz Helena, ziemianka z Nowogródka; mjr. Wisłouch Karol z Warszawy; Minejko Aleksander, ziemianin z maj. Dzikuszki; hr. Plater-Zyberk Jan z maj. Łużki; sen. Beczkowicz Zygmunt z Warszawy; Mitkiewicz Taisa, artystka z Krakowa; Zubowicz Piotr, notarjusz z Warszawy; Natanson Wiktor, notarjusz z Warszawy; książę Czetwertyński Konstanty z maj. Żołudek.

URZĘDOWA

— W dniu 18 b. m. wojewoda wileński p. Ludwik Bociański wyjechał w sprawach służbowych do Warszawy.

ADMINISTRACYJNA.

— **Ukaranie znachora.** Starosta grodzki ukarał wczoraj 72 letniego Faustyna Czajkowskiego zam. przy ul. Rudomińskiej 14, za bezprawną praktykę lekarską grzywną zł. 50 z zamianą na 14 dni aresztu. Czajkowski, jak ustalono, występował na przedmieściach Wilna jako znachor leczący ziołami wenerycznie chorych, ciesząc się znaczną klientelą.

PRASOWA.

— KONFISKATY. Starosta grodzki zarządził konfiskatę czasopisma białoruskiego „Nowy Szlach" Nr. 1 z datą 20 stycznia za artykuł pod tytułem „Charakterystyczny sąd". „Nowy szlach" jest organem prasowym ugrupowania białoruskich narodowych socjalistów w Wilnie.

Pozatem skonfiskowane zostało czasopismo żydowskie „Zibn Teg" za artykuł gloryfikujący ustrój komunistyczny.

SPRAWY SZKOLNE.

— **Otwarcie przychodni** szkół średnich i powszechnych nastąpi w poniedziałek 20 bm. — co podaje do wiadomości rodziców i wychowawców Zarząd Patronatu.

Z KOLEI.

— ODWOŁANIE POCIĄGÓW NARCIARSKICH. Dyrekcja Okręgu Kolei Państwowych w Wilnie zawiadamia że spowodu niekorzystnych warunków śnieżnych zostały odwołane pociągi do Zakopanego Nr. Nr. 1814 i 1815.

GOSPODARCZA.

— **Nowe terminy płacenia zaliczek w podatku przemysłowym.** Nowa ustawa o podatku przemysłowym ustanawia nowe terminy wpłacania zaliczek kwartalnych na poczet tego podatku przez przedsiębiorstwa prowadzące księgi handlowe z wyjątkiem I do V kategorji przemysłowej i I oraz II handlowej. Zaliczka za pierwszy kwartał ma być wpłacona do 15 czerwca, za II kwartał do 15 sierpnia, za trzeci — do 15 października i za czwarty do 15 lutego roku następnego. Przedsiębiorstwa większe wymienionych kategoryj płacą co miesiąc zaliczki do 25 każdego miesiąca.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

II posiedzenie Wileńskiego T-wa Lekarskiego wspólnie z Wileńskiem Kołem Tow. Internistów Polskich odbędzie się dnia 20 I. rb. o godzinie 20 (Zamkowa 24).

— **Walne Zgromadzenie Pracownic i Pracowników Fabryk Cukierków w Wilnie** odbędzie w sali przy ul. Metropolitalnej 1 we wtorek 21 stycznia 1936 r. o godz. 7,30 wiecz.

Poza sprawami organizacyjnemi omawiana będzie sprawa umowy zbiorowej regulującej warunki pracy i płacy pracownic i pracowników fabryk cukierków w Wilnie.

— **Zarząd Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego w Wilnie** niniejszem komunikuje, że walne zebranie członków odbędzie się w niedzielę, dnia 19. I. 1936 r. o godzinie 16-ej w 1-m terminie, o g. 16,30 w 2-im terminie, w mieszkaniu p. Julji Rodziewiczowej, ul. Objazdowa 4 m. 3.

Wobec ważności spraw obecność członków konieczna.

ZE ZWIĄZKÓW I STOW.

— **Komenda Oddziału Reprezentacyjnego Związku Żołnierzy I Polskiego Korpusu Wschodniego wzywa** wszystkich członków do stawienia się w niedziele dn. 19 stycznia r. b. na godzinę 12.30 na placu Łukiskim celem wzięcia udziału w manifestacji patrjotycznej.

Stawienie się w umundurowaniu służbowem.

— **Zjednoczenie Kolejowców Polskich wzywa swych członków** do licznego udziału w manifestacji protestacyjnej przeciwko uciskowi ludności polskiej w Litwie, w niedzielę 19 bm. o godzinie 12.30 na placu Łukiskim.

Zbiórka o godzinie 11,30 przy Ognisku, ul. Kolejowa 19.

— **Zw. Inżynierów Żydów. Gdańska 3.** Dziś, 19. I. o godzinie 6 odbędzie się doroczne Walne Zebranie. Na porządku dziennym m. in. sprawozdania i wybory. Jeżeli w oznaczonym terminie nie będzie dostatecznego quorum, zebranie rozpocznie się o godzinie 7-ej przy każdej ilości obecnych. Ze względu na bardzo ważne sprawy, które będą poruszane na dzisiejszem walnem zebraniu, członkowie są proszeni o liczne i punktualne przybycie.

ZABAWY

— **„Dancing" Prawników.** Rada Gospodarzy Klubu Prawników uprzejmie prosi Członków i Sympatyków na Dancing niedzielny, który ma się odbyć w lokalu Klubu, ul. Mickiewicza Nr. 24 m. 3 w dniu 19 stycznia r. b. Początek o g. 7 wiecz. — Jednocześnie Rada Gospodarzy komunikuje, iż w dniu 1 lutego odbędzie się tradycyjna zabawa maskowa.

Wiec protestacyjny spółdzielni spożywczych „Zwycięstwo" w Papierni

Zebrani w dniu 16 bm członkowie spółdzielni spożywczych „Zwycięstwo" po wysłuchaniu sprawozdania o wiecu protestacyjnym z dnia 5 bm w sprawie prześladowania Polaków na Litwie, jednogłośnie postanowili przyłączyć się do postanowień, powziętych na wiecu oraz uchwalili, aby wszelkiemi środkami nieść pomoc i otuchę rodakom na Litwie.

RÓŻNE

— W WYNIKU INTENSYWNEJ AKCJI ZWALCZANIA TAJNEGO UBOJU i handlu niestemplowanem mięsem w starostwie grodzkiem w referacie karnym, odbyło się około 20 rozpraw przeciwko handlarzom mięsa i rzeźnikom spośród których około 15 osób skazanych zostało na grzywnę do 50 zł. z zamianą na areszt do 2 tygodni a dwie osoby na areszt bezwzględny. Są to: Załkind Ajzik (Antokolska 47) na 28 dni bezwzględnego aresztu, a Lewin Chackiel (Szpitalna 10) na 10 dni bezwzględnego aresztu. Załkind ukarany został po raz 16 za to samo przestępstwo.

— **Pociągi popularne z Wileńszczyzny.** Delegatura Ligi Popierania Turystyki w Wilnie przy poparciu Dyrekcji Okręgu Kolei Państwowych w Wilnie przystąpiła do organizowania 3-ch pociągów popularnych, a mianowicie na dzień 1 i 2 lutego pociągów popularnych z **Mołodeczna do Wilna i z Głębokiego do Wilna** oraz w czasie od 8 do 12 lutego **z Wilna do Zakopanego.** Koszt przejazdów został skalkulowany minimalny, w ten sposób, że przejazd z Mołodeczna do Wilna nie przekroczy 6-ciu złotych, a przejazd z Wilna do Zakopanego i spowrotem w trasie pociągu pośpiesznego zł. 25. —

Równocześnie Liga Popierania Turystyki zabezpieczyła tanie noclegi i wyżywienie uczestnikom wyżej wymienionych pociągów.

Sielawę, złowioną na mocy zezwolenia Wileńskiego Urzędu Wojewódzkiego sprzedaje Spółdzielnia Producentów Ryb w Wilnie w sklepach na rynkach: Drzewnym, Łukiskim, Zarzecze i Kalwaryjskim (na tym ostatnim poczynając od 20 stycznia).

NADESŁANE

— **Chopin — piewca wolności w kinie „Światowid".** Od 25 grudnia kino „Światowid" przeszło na filmy tak zwane zeroekranowe, t. j. filmy, które w Wilnie jeszcze wyświetlane nie były. Dyrekcja kina zakontraktowała szereg wartościowych i szlagierowych filmów, wobec czego „Światowid" obecnie znalazł się w pierwszej kategorji kin wileńskich.

Po „Księżniczce Czardasza" oraz po „Dla ciebie śpiewam" kino „Światowid" wyświetla obecnie wspaniały film patrjotyczny p. t. **„Chopin — Piewca wolności".**

Niezapomniane melodje Chopinowskie, wzruszająca treść, Chopin jako bojowiec o niepodległość Polski — to wszystko daje wspaniałe widowisko, które każdy Polak musi zobaczyć.

PAN

Dziś początek o **2-ej**
Ostatnie dwa dni!
ARCYDZIEŁO
Dostojewskiego
Zbrodnia i Kara

W następnym programie. **najpiękniejszy z najpiękniejszych film.** wyprodukowanych dotychczas z

MARTĄ EGGERTH
Dziewczę z Budapesztu

Reżyserja: **W. Turżański.** Muzyka: **Franciszek Lehar.** W rol. głównych męsk.: **Hans Moser, Leo Slezak** i in.
CYGAŃSKA MUZYKA! SKRZĄCY DOWCIP!

PRZYJACIEL KAŻDEGO DOMU

VERTEX
Jan Sałasiński
WILNO Wileńska 25 TEL. 19-01

ULTRASELEKTYWNE
3-ZAKRESOWE
RADIOODBIORNIKI
PRZED NABYCIEM RADJOODBIORNIKA **WSTĄP** DO FIRMY
„ESBROCK-RADJO" WILNO Mickiewicza 23 Tel. 18 06
GDZIE SĄ **DO NABYCIA**
po niskich cenach i na **dogodnych warunkach spłaty.**

Obwieszczenie

Sąd Grodzki w Dziśnie na mocy art. 94 Prawa Weksl. wzywa posiadacza wekslu in bianco z wystawienia Antoniego Radziszewskiego na 150 zł., skradzonego w nocy z dn. 20 na 21.VII 1935 r. z biura Sprzedaży Państwowych Wytwórni Uzbrojenia, aby w przeciągu dni 60 od dnia opublikowania tego ogłoszenia zgłosił się w Sądzie Grodzkim w Dziśnie i okazał wymieniony weksel pod skutkami przewidzianemi w art. 95 Prawa Weksl. (Sprawa Co. 174/35).

Bolesław Darżynkiewicz
Sekretarz Sądu.

Poszukuję wspólników
do budowy domu na Kino-Rewję.
Oferty listownie do administracji „Kurjera W." pod „Dokładny adres".

HELIOS Już w następnym programie **Gary Cooper** oraz **Ann Harding** w nieśmiertelnem arcydziele Georgea Mouriera

Peter Ibbetson

Reżyserja Hatawaya twórcy „Bengali"

HELIOS Najwspanialsza atrakcja sezonu. Największy festiwal taneczny świata!

WESOŁA ROZWÓDKA

Król i królowa tańca **Fred Astair** i **Ginger Roger** wykonają ostatni przebój **„Continental".**
2 **Sensacja sportowa** **MECZ BOKSERSKI** b. mistrz świata MAX BAER i gwiazda murz. JOE LOUS
Nad program: ATRAKCJE. — Początek seansów o godz. 4-ej, w sobotę i niedzielę od g. 2-ej

---

TEATR REWJI Ludwisarska 4 **WESOŁY MURZYN** Ostatni dzień. Rewja Artystyczna tryskająca humorem w 2 cz. i 18 obraz.

Zastaw się a postaw się

Na czele zespołu artystycznego ulubieńcy publiczności: J. Grywiczówna, S. Grochowska, J. Granowski, Miecio Mieczkowski, Balet i in.
Początek przedst. o 6:30 i 9-ej w., w niedz. i święta o 4—6.30—9 ej. Ceny miejsc od 25 gr.
ANONS! Jutro premjera. Nowa wielka rewja art. **„Używaj póki czas"**

REWJA Balkon 25 gr. Program nr. 55

Romanse cygańskie

Rewja w 2 częściach i 14 obrazach z udziałem: JANKOWSKIEGO, Basi RELSKIEJ, ZAYENDY, OSTROWSKIEGO, OPOLSKIEGO, ŻEJMOWNY, ROSTAŃSKIEJ oraz całego zespołu.
Codziennie 2 seanse: o 6.30 i 9 ej wiecz., w niedzielę i święta 3 seanse: o godz. 4.15, 6.45 i 9.15
ANONS: Wkrótce gościnne występy najlepszej pieśniarki Warszawy **Taissy Puchalskiej.**

Polskie Kino **„SWIATOWID"** Mickiewicza 9 Niebywałe powodzenie! Patrjotyczny film najnowszej produkcji sezonu 1936/19 7 r.

CHOPIN — Piewca Wolności

Wzruszająca treść! Niezapomniane melodje Chopinowskie. **Chopin jako bojownik o Niepodległość Polski.** Uprasza się o punktualne przybywanie na początki seansów: 2—4—6—8—10.15
Uwaga! Każdy Polak musi zobaczyć to arcydzieło, osnute na tle powstania listopadowego

---

OGNISKO DZIŚ! **CONRAD VEIDT** w wielkim erotycznym filmie p. t.

BELLA DONNA

Nad program : DODATKI DŹWIĘKOWE. — Początek seansów codziennie o godz. 4-ej pp.

Cudowny film egzotyczny

ZBIEG z JAWY

W roli gł. **Charles Bickford.** Upajająca muzyka wschodnia. Czarowne piosenki. Przepiękne widoki. Dżungla. Przejmujące grozą walki z drapieżcami. Film większy od „Maradu". Wkrótce w kinie **CASINO**

CASINO Dziś początek seansów o godz. 2-ej
OSTATNIE DNI!
Dziś najmilsza trzpiotka ekranu

Franciszka GAAL

w przepięknym filmie wiedeńskim

»KATARZYNKA«

Humor! Pikanterja! Zabawa! — Wspaniały nadprogram

Aksamity—plusze stare
wygniata się na nowe.
Plisowanie, obciąganie guziczków maszynowo.
Jasińskiego 1—2.

ZGUBIONĄ
legitymację, wyd. przez P. U. P. P. w Wilnie, na im. Wincentego Szostaka (Raduńska 13—2) unieważnia się

Wdowa
w starszym wieku samotna, emerytka, poszukuje emeryta z gotówką w celu matrymonjalnym. Oferty do administracji „Kurjera" pod „Emerytka"

CHOREJ
dziewczynce, lat 6, ojciec bezrobotny, niema środków na lekarstwa i odżywianie — pomóżmy składając choćby najdrobniejszą ofiarę w adm. Kurjera Wileńsk. lub bezpośrednio: ulica Śniegowa 3 m. 2

DO SPRZEDANIA
DOM z OGRODEM w śródmieściu. Wiadomość od g. 14 do 17-ej Zygmuntowska 8 m. 4

Dziesięć Pań
inteligentnych, o dobrej prezencji, wymownych przyjmie poważna instytucja chrześcijańska do pracy zewnętrznej. Wyszkolenie fachowe bezpłatne. Praca stała. Zgłoszenia przyjmuje nasz wizytator p. Zakrzewski. Poniedziałek, g. 10—13. Wilno, Wileńska 25 m. 11

Poszukuję
posady kucharki, posiadam b. dobre świadectwa
ul. Lwowska 22—1

POKÓJ
z osobnem wejściem z klatki schodowej do wynajęcia
Zygmuntowska 20 m. 5

SKLEP
do wynajęcia i LOKAL odpowiedni na przedsiębiorstwo handlowe
Wielka 33, u właścic.

OBIADY
przy rodzinie od godz. 1-ej do 3.30 po Poł.
Uniwersytecka 4 m. 23

SPRZEDAM
z powodu choroby restaurację w Lidzie. Oferty do administracji „Kurjera Wileńskiego" pod „Restauracja"

Przyjmę
panienkę na mieszkanie z utrzymaniem, w domu francuska, niemiecka konwersacja
Skopówka 7 m. 6

MIESZKANIE
luksusowe z 6 pokoi ze wszelkiemi wygodami nowoczesnemi do wynajęcia
ul. Kolejowa 15

MIESZKANIE
5-pokojowe ze wszelkiemi wygodami (wejście frontowe) do wynajęcia—ul. W. Pohulanka 19—10, tel. 188

MIESZKANIE
do wynajęcia 3, 4 pokojowe wszelkie wygody, wolne od podatku.
Tartaki 34a.

DOKTÓR
ZELDOWICZ
Chor. skórne, weneryczne, narządów moczowych
powrócił
od g. 9—1 i 5—8 w.

DOKTOR
Zeldowiczowa
Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych
od godz. 12—2 i 4—7 w.
ul. Wileńska 28 m. 3
tel. 2-77.

DOKTOR MED.
Z. Trocki
Choroby wewnętrzne (spec. płuca)
przyjm. 9—10 i 4—7 w.
W. Pohulanka 1,
telefon 22-16

DOKTÓR
T. JABROWA
CHOROBY KOBIECE
Kalwaryjska 4, tel. 12-38
Przyjm. 9—11 i 4—7

DOKTÓR
Zaurman
choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Szopena 3, tel. 20-74
Przyjm. od 12—2 i 4—8

DOKTÓR
Blumowicz
Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Wielka 21, tel. 9-21
Przyjm. od 9—1 i 3—8

Oddam
na własność dziewczynkę lat 10. Oferty do admin. „Kurjera Wil." pod „A. B."

Maszynistka
wykwalifikowana, znająca pracę biurową — poszukuje pracy. Zgłoszenia do admin. „Kurjera Wileńskiego" dla M. P.

DOKTOR MED.
J. PIOTROWICZ-JURCZENKOWA
Ordynator Szpit. Sawicz
Choroby skórne, weneryczne kobiece
Wileńska 34, tel. 18-60
Przyjmuje od 5—7 w.

DOKTÓR
ZYGMUNT KUDREWICZ
Chor. wenerycz., syfilis, skórne i moczopłciowe
Zamkowa 15, tel. 1960
Przyjm. od 8—1 i 3—8

AKUSZERKA
Marja Łaknerowa
Przyjmuje od 9 — 7 w.
ul. J. Jasińskiego 5 — 18
róg Ofiarnej (obok Sądu)

AKUSZERKA
M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacje
Zwierzyniec, T. Zana, na lewo Gedyminowską
ul. Grodzka 27

AKUSZERKA
Smiałowska
przeprowadziła się na ul. Wielką 10—7
tamże gabinet kosmet., usuwa zmarszczki, brodawki, kurzajki i wągry

---

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Bisk. Bandurskiego 4. Telefony: Redakcji 79, Administr. 99. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 2—3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od g. 1—3 pp. Administracja czynna od g. 9½—3½ ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od g. 1—2 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9½—3½ i 7—9 wiecz.
Konto czekowe P. K. O. nr. 80.750. Drukarnia — ul. Bisk. Bandurskiego 4, telefon 3-40.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową i dodatkiem książkowym 3 zł., z odbiorem w administr. bez dodatku książkowego 2 zł. 50 gr., zagranicą 6 zł.
CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekst. 30 gr., kronika redakc. i komunikaty — 60 gr. za wiersz jednoszp., ogłosz. mieszkan. — 10 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro łamowy, za tekstem 8-mio łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" Redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40. Redaktor odp. Ludwik Jankowski.